

LAKS monitor

hét tevredenheidsonderzoek
onder scholieren

2025

Voorwoord

Beste lezer,

Met trots en plezier presenteert het Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS) de tiende editie van de LAKS-monitor: hét tevredenheidsonderzoek over het voortgezet onderwijs, voor en door scholieren.

Al ruim 40 jaar laat het LAKS de stem van scholieren horen – op scholen en op landelijke schaal – door samen te werken, actie te voeren en uiteraard het gesprek aan te gaan met de groep die het belangrijkst is voor het onderwijs: de scholieren. Via de LAKS-monitor willen wij de mening van de scholier op de grootst mogelijke schaal laten horen.

De LAKS-monitor bestaat sinds 2010 en wordt sinds 2022 jaarlijks uitgegeven. Dit jaar bestaat de monitor vijftien jaar! Elke editie heeft hetzelfde doel: de mening van scholieren in kaart brengen en daar vervolgens écht iets mee doen. Om dit voor elkaar te krijgen, heeft het LAKS een korte vragenlijst samengesteld over onderwerpen die voor scholieren belangrijk zijn, zoals lessen en toetsen, docenten, en inspraak op school. Ook kunnen scholen een aantal extra, schooleigen vragen toevoegen voor een nog beter beeld van de tevredenheid van de leerlingen.

Dit jaar vulden 39.409 respondenten de LAKS-monitor in. Zij hebben allemaal hun mening over het onderwijs laten horen. Deze meningen zijn van groot belang voor het onderwijs, omdat ze inzicht geven in wat er goed gaat, maar ook in wat nog meer aandacht en verbetering nodig heeft.

We willen uiteraard alle scholen bedanken die gebruik hebben gemaakt van de LAKS-monitor, en nog belangrijker: we zijn enorm dankbaar voor alle scholieren die de vragenlijst hebben ingevuld – zonder hen was er geen monitor geweest.

Alle resultaten van de LAKS-monitor staan op de resultatenpagina. Hier kun je het landelijke onderzoek bekijken, maar ook de resultaten per school. Zo kunnen leerlingenraden en scholen zelf actie ondernemen op basis van de uitkomsten. Ook moedigen we leerlingen en scholen aan het gesprek aan te gaan over de resultaten. Dit willen we bereiken met het LAKS-monitor-spel, dat tijdens de vorige editie werd gelanceerd. We merken dat dit spel zijn werk doet en dat het gesprek tussen de school en de leerlingen echt opbloeit.

We hopen dat de LAKS-monitor het begin is van échte verandering op basis van de resultaten. Het is een startpunt voor scholen en leerlingen om het onderwijs voor elke leerling een stukje beter te maken. Het onderwijs is van iedereen en essentieel voor een goed functionerende samenleving in de toekomst.

Namens het LAKS-bestuur,

Hille Hoefakker

Portefuillehouder LAKS-monitor

Direct naar de resultaten?

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

Inhoud

1 Inleiding	4	6 Inspraak	32
1.1 Inleiding	4	6.1 Inleiding	32
1.2 Wat is de LAKS-monitor?	4	6.2 Wat doet het LAKS?	32
1.3 Het onderzoek	4	6.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?	32
1.4 Vragenlijst en indeling in thema's	5	6.4 Opvallende resultaten	34
1.5 Respons & cleaning	6		
1.6 Leeswijzer	7	7 Sfeer en veiligheid	36
1.7 ProZO!	7	7.1 Inleiding	36
1.8 Bonaire	7	7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid	36
1.9 Meer weten?	7	7.3 Wat doet het LAKS?	38
1.10 Een duik in de feiten van de LAKS-monitor	8	7.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	39
		7.5 Opvallende resultaten	40
2 Lessen en toetsen	10	8 Toetsdruk	42
2.1 Inleiding	10	8.1 Inleiding	42
2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen	10	8.2 Wat doet het LAKS?	43
2.3 Totaaloordeel ICT-gebruik	11	8.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?	43
2.4 Wat doet het LAKS?	12	8.4 Opvallende resultaten	44
2.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?	13		
2.6 Opvallende resultaten	14	9 Algemeen oordeel	46
		9.1 Inleiding	46
3 Docenten	16	9.2 Rapportcijfer	46
3.1 Inleiding	16	9.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?	47
3.2 Totaaloordeel leraren	16	9.4 Investeren in plezier (kwadranten)	48
3.3 Wat doet het LAKS?	17		
3.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	17	De LAKS bestuursleden over de resultaten!	50
3.5 Opvallende resultaten	18		
4 Begeleiding	20	Bijlage A	52
4.1 Inleiding	20		
4.2 Totaaloordeel begeleiding	20	Bijlage B	58
4.3 Wat doet het LAKS?	22		
4.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	23	Aantekeningen	60
4.5 Opvallende resultaten	24		
5 Mogelijkheden op school	26	Colofon	62
5.1 Inleiding	26		
5.2 Totaaloordeel mogelijkheden op school	26		
5.3 Wat doet het LAKS?	28		
5.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	29		
5.5 Opvallende resultaten	30		

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Inleiding

Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) is de organisatie van én voor middelbare scholieren. LAKS zet zich in voor goed onderwijs op middelbare scholen en geeft leerlingen een stem in het onderwijs, zodat er niet alleen óver maar ook mét ze wordt gepraat. Sinds 2010 doet LAKS daarom onderzoek naar hoe het op school gaat volgens scholieren zelf: de LAKS-monitor.

1.2 Wat is de LAKS-monitor?

De LAKS-monitor is een groot landelijk onderzoek, waar scholieren in een online vragenlijst aangeven waar ze tevreden over zijn op school, en waar het beter kan. Deze vragenlijst kan worden ingevuld door alle scholieren van het voortgezet onderwijs in Nederland: voor vwo, vmbo, praktijkonderwijs, havo én vavo. Tot 2022 werd de monitor elke twee jaar uitgevoerd, en sinds 2023 wordt de vragenlijst jaarlijks afgenomen. In 2025 konden scholen voor de tiende keer meedoen aan de LAKS-monitor.

LAKS wordt gesteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), daarom is de monitor voor scholen gratis af te nemen. Scholen én leerlingenraden kunnen de uitkomsten inzien op de resultatenwebsite (<https://resultaten.laks-monitor.nl>) én in dit landelijke rapport. Onderzoeksbureau ResearchNed zorgt ervoor dat de online vragenlijst ingevuld kan worden.

LAKS komt op voor alle scholieren in Nederland. Met hulp van de LAKS-monitor weten we hoe tevreden scholieren zijn en waar nog aan gewerkt moet worden. Ook kan LAKS leerlingenraden helpen met wat zij op hun school kunnen verbeteren en hoe ze dit kunnen doen.

1.3 Het onderzoek

Vanaf 16 september 2024 konden scholen zich aanmelden voor de LAKS-monitor. Een overzicht van de deelnemende scholen staat in bijlage B. Scholen mogen zelf kiezen welke klassen ze mee laten doen aan het onderzoek, maar we hebben ze uitgelegd dat het beter is om in elk geval alle onderwijsrichtingen en leerjaren de vragenlijst in te laten vullen. Zo kunnen we ervoor zorgen dat de antwoorden iets zeggen over de hele school. Dit is ook belangrijk omdat de uitkomsten te zien zijn op de scholenvergelijkingswebsite van de VO-raad (Scholen op de Kaart).¹

Voor iedere aangemelde klas kreeg de school een apart wachtwoord, waarmee alle scholieren uit die klas de vragenlijst online in konden vullen. Het invullen gebeurde tussen 1 november 2024 en 30 april 2025, meestal tijdens een les in de klas. Via het gebruikte wachtwoord konden de onderzoekers zien bij welke school de ingevulde antwoorden horen. Daarom was het niet nodig om elke scholier te vragen op welke school zij zaten. Voor elke school is ook de basisinformatie van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) aan de resultaten gekoppeld. Hierdoor weten we bijvoorbeeld in welke provincie de school staat en hoeveel scholieren er naar deze school gaan.

1.4 Vragenlijst en indeling in thema's

In de LAKS-monitor staan vragen over allerlei onderwerpen, zoals over lessen en toetsen en over de sfeer op school. In 2022 is de vragenlijst aangepast, en we gebruikten deze versie nu dus voor de vierde keer. Er zijn dit jaar drie extra vragen gesteld over toetsdruk. In bijlage A kun je de vragenlijst bekijken.

Voor de meeste thema's is een 'totaaloordeel' berekend. Dat is een overkoepelende score op dat thema, die we hebben berekend met losse vragen die bij elkaar horen (op basis van statistische analyses). Bij elk hoofdstuk in dit rapport geven we aan welke vragen er bij het totaaloordeel van dat thema horen, en welke vragen alleen los zijn bekeken.

Meer informatie over de totstandkoming van de totaaloordelen kun je vinden op de genoemde resultatenwebsite.

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

1.5 Respons & opschoning van de data

In 2025 deden 62 scholen mee aan de LAKS-monitor, met in totaal 93 verschillende locaties (dat is 6,4% van alle scholen in het voortgezet onderwijs). Dat is iets minder dan in 2024 (74 scholen, 110 locaties). Van de deelnemende scholen is bijna de helft van de scholieren begonnen aan de vragenlijst. Dat is iets meer dan vorig jaar, toen begon 43 procent aan de vragenlijst. Uiteindelijk zijn er 39.409 ingevulde vragenlijsten gebruikt voor de rapportage van 2025, dat is wat minder dan vorig jaar (48.172).

Voor het beschrijven van de resultaten zijn de data opgeschoond (het wegfilteren van resultaten omdat de antwoorden waarschijnlijk niet betrouwbaar zijn, bijvoorbeeld omdat de vragenlijst te snel is ingevuld). De stappen van het opschonen zie je in tabel 1.1.

Als iemand de vragenlijst niet tot en met de laatste vraag heeft ingevuld, nemen we geen enkel antwoord mee in de uitkomsten. Ook als de vragenlijst zo snel is ingevuld dat niet elke vraag goed gelezen kan zijn, zijn de antwoorden niet betrouwbaar. De antwoorden van iedere scholier die minder dan vijf minuten bezig was met de LAKS-monitor 2025, nemen we niet mee². Binnen de scholen die meededen aan de LAKS-monitor zijn de aantallen scholieren per leerjaar, schoolsoort en geslacht anders verdeeld dan over

alle scholen in heel Nederland samen. Om ervoor te zorgen dat de uitkomsten van de LAKS-monitor toch iets zeggen over de tevredenheid van de scholieren in heel Nederland, is er een weegfactor berekend. Met een weegfactor tellen de antwoorden van een groep scholieren waarvan er minder aan de LAKS-monitor meededen dan er binnen alle scholen zijn, zwaarder mee. Andersom tellen de antwoorden van groepen scholieren die binnen de LAKS-monitor een groter deel vormen dan binnen alle scholen samen, minder zwaar mee. Zo schetsen we een zo kloppend mogelijk beeld.

	Weggelaten	(Overgebleven) respons	Deelnemende scholen	Landelijk
Populatie leerlingen			88.859	916.696
Bruto respons		43.132	49%	5%
Vragenlijst (niet) geheel ingevuld	2.380	40.752	46%	4%
Voldoende invultijd (min. 5 minuten)	1.343	39.409	44%	4%
Hiermee uiteindelijk een netto respons van:				
Aantal leerlingen		39.409		916.696
Aantal vestigingen		93		1.443
Aantal scholen		62		639

Tabel 1.1: Opschoning van de data

1.6 Leeswijzer

Nu je alle achtergrondinformatie hebt, kun je zelf aan de slag met de uitkomsten van de LAKS-monitor 2025!

De hoofdstukken in dit rapport zijn:

- lessen en toetsen (hoofdstuk 2);
- docenten (hoofdstuk 3);
- begeleiding (hoofdstuk 4);
- mogelijkheden op school (hoofdstuk 5);
- inspraak (hoofdstuk 6);
- sfeer en veiligheid (hoofdstuk 7);
- toetsdruk (hoofdstuk 8);
- algemeen oordeel (hoofdstuk 9).

In de hoofdstukken 2 tot en met 8 bespreken we per thema eerst de totaaloordelen (als die er zijn) en daarna de bijbehorende losse vragen. Voor de totaaloordelen worden de uitkomsten besproken voor enkele groepen scholieren apart. Zo zien we of er verschillen zijn tussen onderwijssoorten en leerjaren. We bespreken deze verschillen alleen als ze vijf procentpunt of meer én significant³ zijn. Ook maken we een vergelijking met de vorige metingen: die van 2022 tot en met 2024.

Hoofdstuk 9 gaat over het algemene oordeel van scholieren. We kijken hier naar het rapportcijfer dat zij hun school geven. Daarbij bespreken we ook welke ervaringen in het onderwijs ervoor zorgen dat scholieren een hoger of lager rapportcijfer aan school geven. Die informatie kan scholen en leerlingenraden helpen om te zien waar ze iets kunnen verbeteren.

1.7 ProZO!

De LAKS-monitor is ook uitgezet en afgenomen via ProZO! (het kwaliteitszorgsysteem in het praktijkonderwijs). ProZo! gebruikt voor bepaalde vragen een andere antwoordschaal dan de LAKS-monitor; hierdoor zijn de resultaten niet goed te vergelijken met de rest van de resultaten. Voor die vragen is deze groep leerlingen niet in dit rapport meegenomen. Wanneer de antwoorden van deze groep leerlingen wél zijn meegenomen in een bepaalde vraag, staat bij die figuur een asterisk (*). Als er bij een figuur een asterisk staat, zijn de getoonde resultaten voor praktijkonderwijs dus

inclusief ProZO! (in totaal 2.372). Als bij de figuren géén asterisk staat (als er dus géén resultaten vanuit ProZO! zijn opgenomen), heeft slechts een kleine groep leerlingen uit het praktijkonderwijs (330) deze vragen beantwoord. Hun resultaten moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd: ze kunnen niet zomaar gegeneraliseerd worden naar alle leerlingen uit het praktijkonderwijs.

1.8 Bonaire

Net als vorig jaar hebben in 2025 ook scholieren uit Bonaire de LAKS-monitor ingevuld (n = 652). Bonaire hoort bij het Nederlandse Koninkrijk, maar omdat de organisatie van het onderwijs wel erg verschilt met Europees Nederland, zijn hun resultaten niet in de landelijke cijfers in dit rapport meegenomen. We maken wel schoolrapportages voor deze scholen.

1.9 Meer weten?

Op de website www.resultaten.laks-monitor.nl zijn de resultaten van dit rapport te bekijken. Hier kunnen scholen en leerlingenraden bovendien hun resultaten vergelijken met het landelijk gemiddelde, of met de resultaten van andere scholen. Scholen die hebben meegedaan aan de LAKS-monitor ontvangen ook een inlogcode voor de LAKS-portal waarmee ze een Excel en SPSS bestand kunnen downloaden. Hiermee kunnen ze nog dieper ingaan op de resultaten; zo kunnen ze per klas, leerjaar en onderwijsrichting zien hoe tevreden hun leerlingen zijn.

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

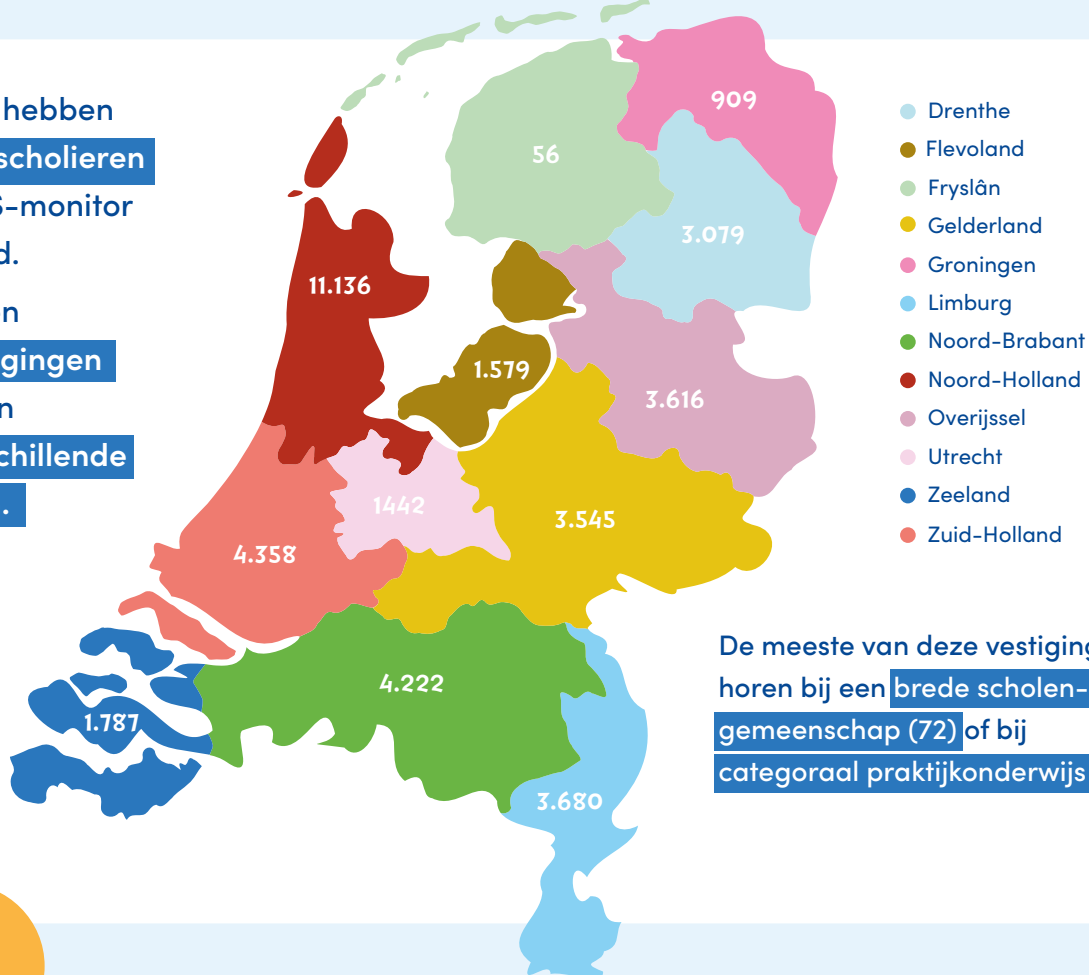

² In eerdere metingen zijn ook vragenlijsten weggelaten waarin teveel dezelfde antwoorden waren ingevuld. Dat doen we niet meer. We hebben de resultaten van de vorige metingen in dit rapport niet gecorrigeerd, zodat de percentages van 2022 en 2020 in dit rapport hetzelfde zijn als in de vorige rapporten.

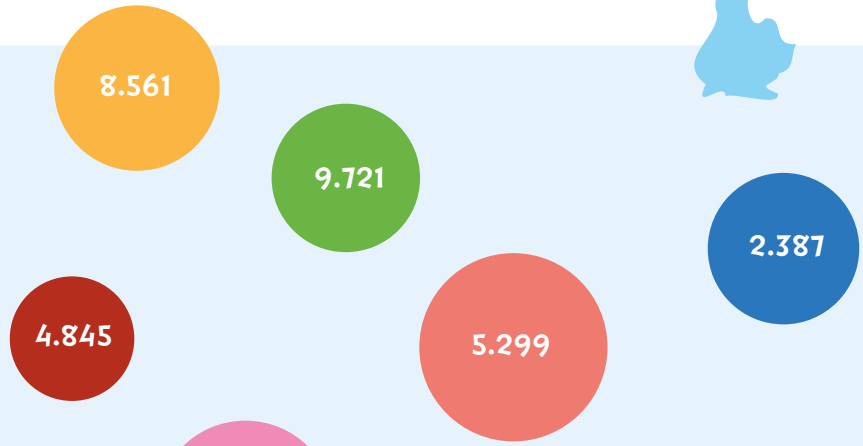
³ Significant betekent dat het onwaarschijnlijk is dat een uitkomst alleen door toeval of willekeurige factoren kan worden verklaard. Dit hebben de onderzoekers getoetst.

1.10 Een duik in de feiten van de LAKS-monitor

Dit jaar hebben
39.409 scholieren
de LAKS-monitor
ingevuld.
Er deden
93 vestigingen
mee van
62 verschillende
scholen.

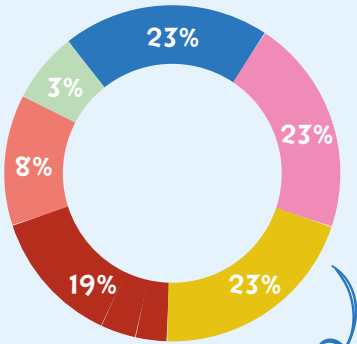

De meeste van deze vestigingen horen bij een brede scholen-gemeenschap (72) of bij categoriaal praktijkonderwijs (18).

Welke onderwijsrichting doen deze leerlingen?

- Praktijkonderwijs
- Brugklas
- Vmbo basis
- Vmbo kader
- Vmbo gemengd
- Vmbo theoretisch
- Havo
- Vwo

Wie vulden de LAKS-monitor in?

- Leerjaar 1
- Leerjaar 2
- Leerjaar 3
- Leerjaar 4
- Leerjaar 5
- Leerjaar 6

Welk profiel heb je gekozen?

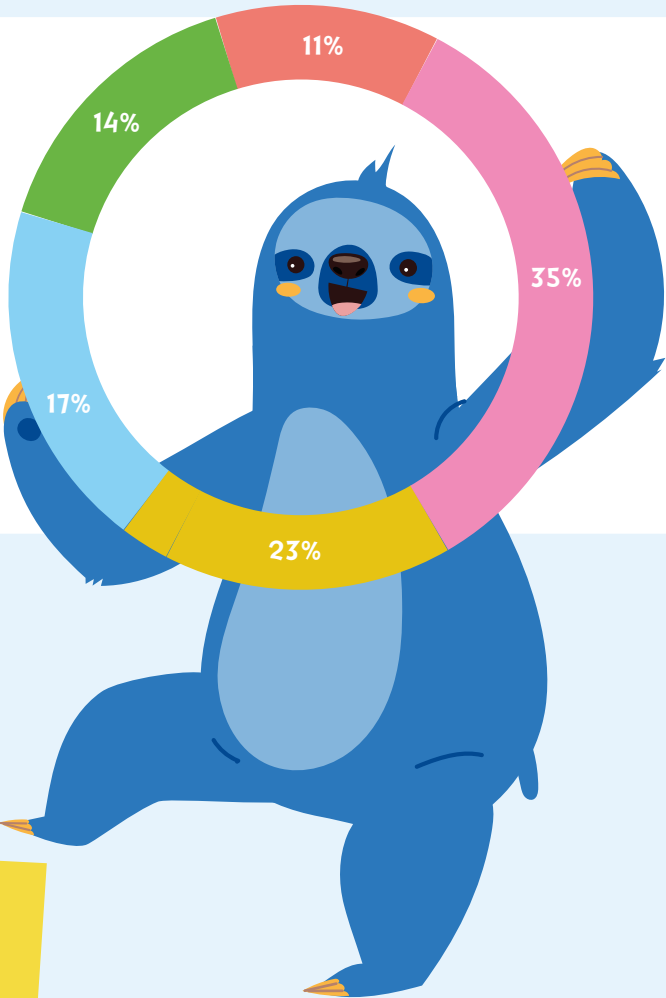
Profielkeuze vmbo

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn
- Groen
- Economie en ondernemen
- Producers, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Mobiliteit en transport
- Media, vormgeving en ICT
- Maritiem en techniek
- Ik heb nog geen profiel gekozen
- Anders

Profielkeuze havo/vwo

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek
- Combinatieprofiel

Leerlingen gaven hun school gemiddeld een 6,6!

Lessen & Toetsen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we naar de meningen van leerlingen over de lessen en de toetsen die ze krijgen. We laten twee totaaloordeelen zien (één over lessen en toetsen, en één over ICT-gebruik) en een aantal losse vragen.

Het totaaloordeel over lessen en toetsen bestaat uit de volgende zes vragen:

- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Doe je verschillende dingen in een les?
- Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?
- Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?
- Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd?
- Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

Daarnaast stellen we nog drie losse vragen:

- Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?
- Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werk?
- Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen?

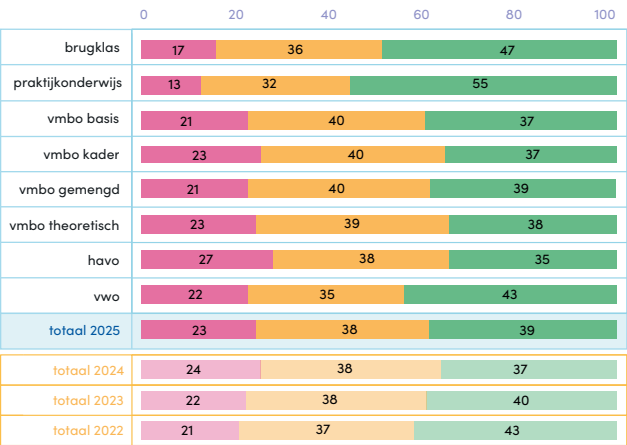
Het totaaloordeel over ICT-gebruik in de les is gebaseerd op de volgende vragen:

- Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen

Als we naar alle leerlingen in 2025 samen kijken (figuur 2.1) zien we dat 39 procent positief is over hun lessen en toetsen. Een bijna even groot deel van de leerlingen is neutraal en iets minder dan een kwart is negatief. De verschillen tussen de afgelopen jaren daarin zijn erg klein.

Leerlingen uit het praktijkonderwijs en de brugklas zijn het vaakst positief, leerlingen die havo doen zijn het minst vaak positief. Verder zien we dat eerstejaars en zesdejaars vaker positief zijn dan leerlingen in andere leerjaren (dit staat niet in de figuur).

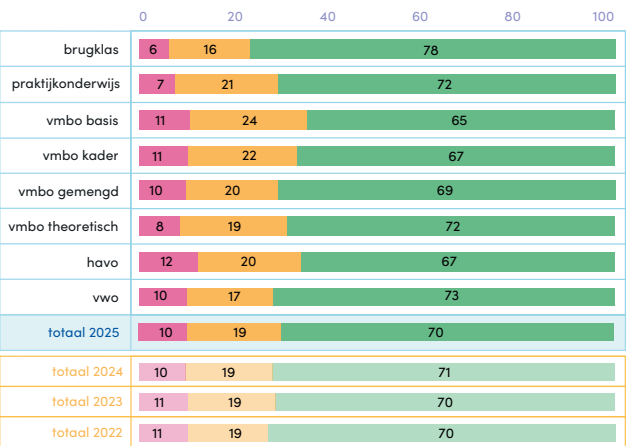

Figuur 2.1: Totaaloordeel lessen en toetsen

2.3 Totaaloordeel ICT-gebruik

Op het totaaloordeel voor ICT-gebruik is de afgelopen jaren weinig veranderd. Zeventig procent van alle leerlingen is in 2025 positief en een op de tien is negatief.

Brugklassers zijn het vaakst positief over het ICT-gebruik in de les, en leerlingen op vmbo-basis het minst vaak. Ook hier zien we dat eerstejaars vaker positief zijn in het totaaloordeel dan leerlingen in latere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 2.2: Totaaloordeel ICT-gebruik

“Soms lijkt een toets totaal niet op wat je in de les hebt gedaan. Frustrerend hè? Zeg het! Een kleine opmerking kan een groot verschil maken. En onthoud: leren is niet alleen voor toetsen. Het mag ook gewoon... nuttig én leuk zijn.”

2.4 Wat doet het LAKS?

Het is erg jammer dat een meerderheid van de leerlingen nog steeds niet positief is over hun lessen en toetsen. Een mogelijke verklaring voor de toenemende ontevredenheid over lessen en toetsen is de toetscultuur die we op veel scholen zien. Het LAKS is in samenwerking met de VO-raad (de vertegenwoordiger van schoolbesturen) begonnen aan het project Toetsdruk verminderen; in hoofdstuk 8 vertellen wij hier meer over. Door op scholen met leerlingen, docenten en schoolleiders in gesprek te gaan hopen we samen op zo veel mogelijk scholen de verandering van een toetscultuur naar een feedbackcultuur in gang te zetten. Dit is nodig, want het welzijn van leerlingen blijft achteruitgaan doordat zij een ongezonde hoeveelheid stress ervaren door de focus op cijfers. Het LAKS omschrijft deze focus op toetsen en cijfers als een proces van ‘zweten, weten, vergeten’. We vinden het belangrijk dat de ervaringen en meningen van leerlingen voorop staan en komen daarom graag langs op jouw school om het over toetsdruk te hebben. Tijdens een toetsdruktraining praten we over de toetscultuur op jullie school en brainstormen we over mogelijke verbeteringen. Vervolgens bespreken we hoe jullie deze aanpassingen kunnen bespreken met docenten en schoolleiders. Als je geïnteresseerd bent in een toetsdruktraining of op een andere manier zou willen bijdragen aan het project, laat het dan weten via romy@laks.nl.

We zijn blij om te zien dat het op sommige scholen wél goed gaat. Meer dan de helft van de leerlingen die praktijkonderwijs volgen, is positief over de lessen en toetsen die zij krijgen. Maar liefst 76 procent van de leerlingen op het praktijkonderwijs is positief over wat zij leren op stage. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er op het praktijkonderwijs kleinere klassen zijn, waardoor maatwerk geboden kan worden. Ook krijgen leerlingen de tijd en ruimte om zich te ontplooien en stromen zij door wanneer zij er klaar voor zijn. Het LAKS vindt dat er veel geleerd kan worden van de manier van lesgeven op het praktijkonderwijs en raadt scholen en schoolbesturen aan hier een voorbeeld aan te nemen.

Slechts 31 procent van de leerlingen vindt dat wat zij op school leert ook belangrijk is voor hun verdere loopbaan. Ook vindt maar een op de vijf leerlingen dat vakken goed op elkaar zijn afgestemd. Omdat het belangrijk is dat wat er op school wordt geleerd ook aansluit op de behoeften van leerlingen, werkt het LAKS al een aantal jaar samen met Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en Youngworks. Samen met deze twee organisaties zorgt het LAKS ervoor dat de stem van de leerling wordt meegenomen in de herziening van het curriculum (het overzicht met leerstof en leerdoelen voor middelbare scholieren). Eerder praatten we al mee over burgerschap, Nederlands en wiskunde, en dit jaar is het LAKS ook begonnen met het schrijven van een advies aan SLO over geschiedenisonderwijs. Het LAKS vindt namelijk dat geschiedenislessen inclusiever kunnen en moeten zijn door onder andere meer perspectieven te belichten en structureel – ook in de onderbouw – over geschiedenis van verschillende delen in de wereld te leren.

Naast de samenwerking met SLO en Youngworks vragen we ook op andere manieren aandacht voor wat leerlingen willen leren. Zo stonden de scholierencongressen dit jaar in het teken van internationale schakelklassen (ISK), waar veel jongeren met een vluchtachtergrond onderwijs krijgen. Tijdens de schoolbezoeken vroegen we aan ISK-leerlingen wat zij graag willen leren en op welke manier. Het rapport vind je op onze website (www.laks.nl). Tip: op de website staan ook de scholierencongressen over de basisvaardigheden van voorgaande jaren!

2.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Alle regels en rechten van leerlingen, ook rondom lessen en toetsen, zijn terug te vinden in het leerlingenstatuut, het programma van toetsing onderbouw (PTO) of het programma van toetsing en afsluiting (PTA). Ga als leerlingenraad na of het leerlingenstatuut nog actueel is; dit moet namelijk elke twee jaar vernieuwd worden. Geef eventuele wijzigingen voor het leerlingenstatuut mee aan de leerlingen die namens jullie in de medezeggenschapsraad (MR) zitten. Zij kunnen dat meenemen in de MR-vergadering, waar het leerlingenstatuut vervolgens wordt ingestemd.

Onderzoek als leerlingenraad hoe het toetsbeleid bij jullie op school tot stand is gekomen en denk na over hoe jullie zelf graag getoetst willen worden. Als leerlingenraad kun je in gesprek gaan met docenten en de schoolleiding over hoe het toetsbeleid op jullie school is geregeld! Sta bijvoorbeeld stil bij de manier van leren. Zijn schriftelijke toetsen een fijne manier om de lesstof te leren begrijpen of zijn er andere manieren die beter werken? Zou je in plaats van een cijfer liever feedback krijgen? Vraag ook aan andere leerlingen hoe zij denken over het toetsbeleid op school en wat zij graag anders willen of juist fijn vinden. Bespreek dit met de schoolleiding om zo samen een toetsbeleid vorm te geven dat past bij wat kan en dat aansluit op jullie behoeften als leerlingen.

Wil je als leerlingenraad extra uitleg of hulp over hoe je dit gesprek het beste kan aanpakken? Vraag dan een toetsdruktraining aan! Samen met de VO-raad biedt het LAKS een training aan waarbij je in gesprek gaat over de toetscultuur bij jou op school én waarin we helpen om plannen te maken voor het verminderen van die toetscultuur.

Scan de QR-code
en ga direct naar de
links en documenten

2.6 Opvallende resultaten

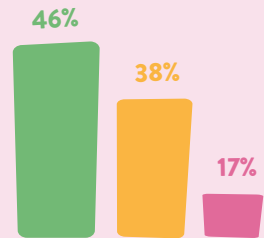
Figuur 2.3

Ruim veertig procent van de leerlingen is tevreden met wat zij leert op school.

Figuur 2.5

Voor bijna de helft van de leerlingen is het duidelijk hoe ze een opdracht of toets hebben gemaakt. Voor zeventien procent is dat echter niet het geval.

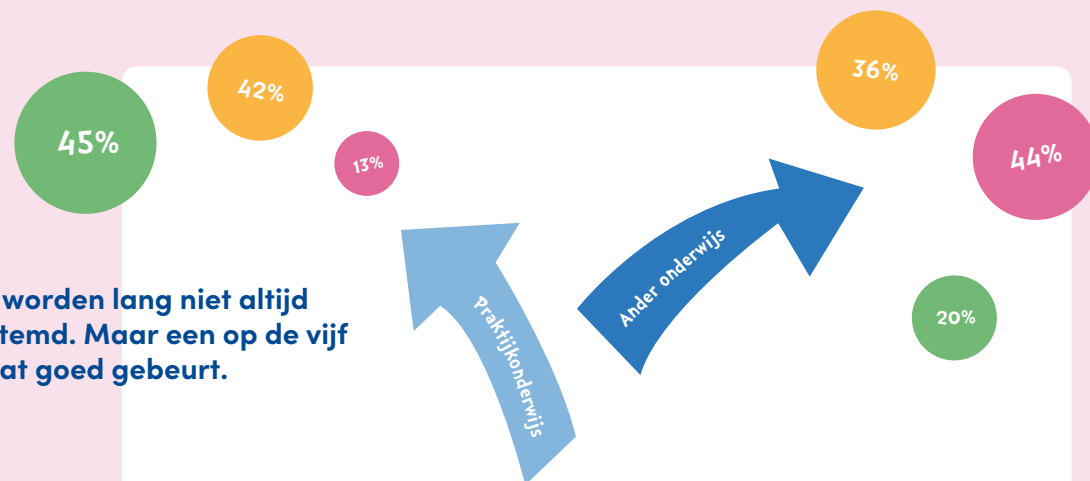
Figuur 2.6*

Bijna zestig procent van de leerlingen vindt dat toetsen goed aansluiten op de lessen. Iets meer dan tien procent vindt juist van niet.

Figuur 2.7*

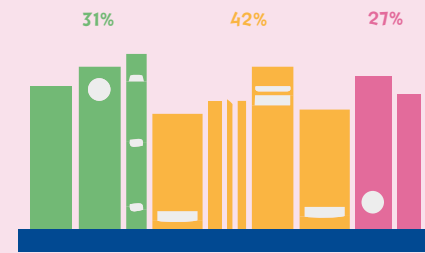
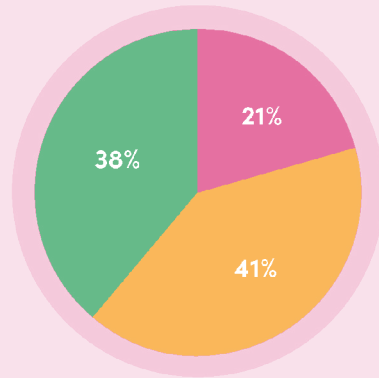
Verschillende vakken worden lang niet altijd goed op elkaar afgestemd. Maar een op de vijf leerlingen vindt dat dat goed gebeurt.

● % negatief
● % neutraal
● % positief

Figuur 2.4

Bijna veertig procent van de leerlingen doet verschillende dingen in een les, maar iets meer dan een vijfde doet dat niet.

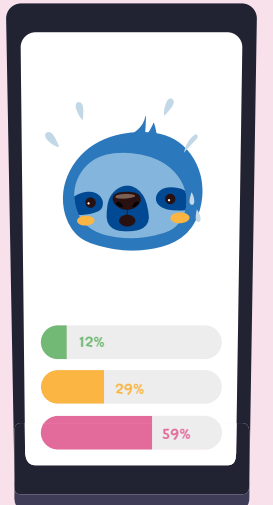

Figuur 2.8

Iets meer dan dertig procent van de leerlingen vindt wat ze op school leert nuttig voor als ze straks van school gaan. Ruim een kwart vindt dit juist niet.

Figuur 2.9

Slechts twaalf procent van de leerlingen zegt dat hun leraren het nieuws wel eens in de lessen bespreken. Bij bijna zestig procent gebeurt dit niet.

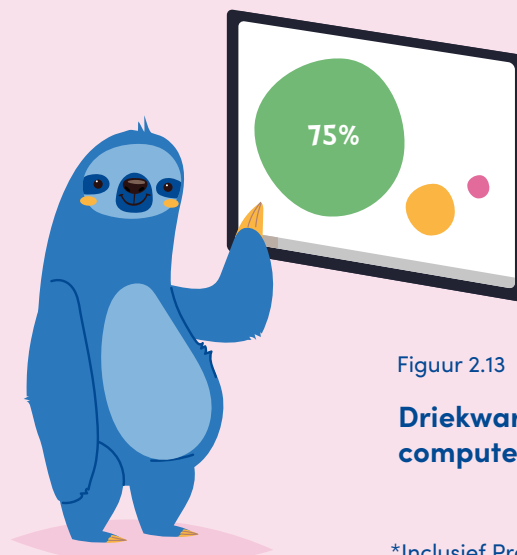

Figuur 2.10

Van de praktijkonderwijsleerlingen die een stage doen, is het grootste deel positief over wat ze leert.

Figuur 2.12

Twee derde van de leerlingen geeft aan dat computers op school goed werken; dertien procent zegt van niet.

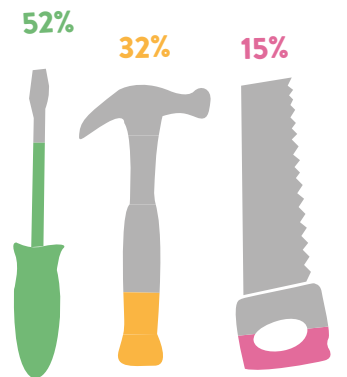

Figuur 2.13

Driekwart van de leerlingen is tevreden over hoe computers en digibord in de les worden gebruikt.

Figuur 2.11

Iets meer dan de helft van de brugklas/vmbo leerlingen is tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen die ze krijgt.

*Inclusief ProZO! Resultaten

Docenten

3.1 Inleiding

Hoe tevreden zijn leerlingen over hun leraren? Hebben leraren bijvoorbeeld genoeg tijd voor alle leerlingen in de klas en kunnen ze goed uitleggen? Hoe leerlingen daarover denken lees je in dit hoofdstuk.

Het totaaloordeel over leraren is samengesteld uit vijf vragen:

- Helpen je leraren je om je best te doen op school?
- Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
- Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Gaan leraren goed met je om?
- Hebben leraren genoeg tijd voor je?

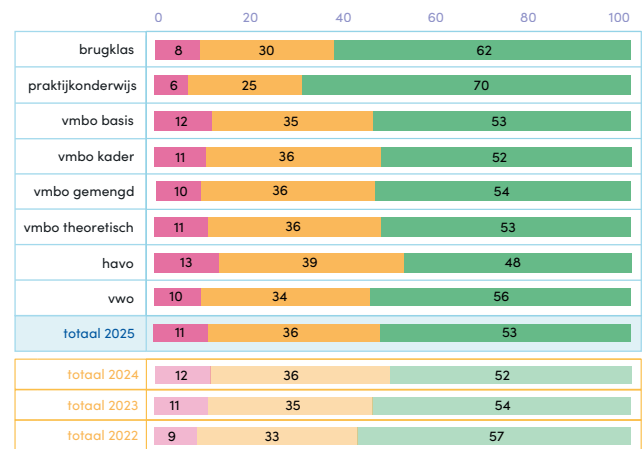

“Docenten zijn ook gewoon mensen – net als jij. Heb je een idee hoe iets beter of duidelijker kan? Zeg het eens (lief). Wie weet wordt je les ineens een stuk fijner. En ja, daar wordt zelfs een luiaard enthousiast van.”

3.2 Totaaloordeel leraren

In 2025 is iets meer dan de helft van alle leerlingen positief over hun leraren. Dit percentage ging tussen 2022 en 2024 omlaag en is dit jaar niet verder afgenomen. Elf procent van de leerlingen oordeelt negatief over de leraren, en ruim een derde is neutraal. Leerlingen in het praktijkonderwijs en de brugklas zijn het vaakst positief over hun leraren, en het minst vaak negatief. Havisten zijn juist het vaakst negatief en het minst vaak positief. Eerstejaars zijn vaker positief over hun leraren dan leerlingen in hogere jaren (dit staat niet in de figuur).

Leerlingen in de brugklas zijn het vaakst positief over hun leraren

Figuur 3.1: Totaaloordeel leraren

3.3 Wat doet het LAKS?

We zijn blij om te zien dat meer dan de helft van de leerlingen tevreden is over hun docenten! Door het steeds groeiende docententekort is de werkdruk onder docenten groot. Dit heeft ook gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs dat wordt gegeven. Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen kunnen meepraten over hun lessen. Wij geloven dat het onderwijs beter wordt als docenten ook aan leerlingen feedback vragen over hoe ze goed les kunnen geven. Het zou goed zijn als hier op school over gepraat wordt. Hiervoor heeft LAKS de LOD-brochure ontwikkeld. LOD staat voor Leerlingen Ontwikkelen Docenten. In de brochure staan handige tips over hoe je het gesprek tussen leerlingen en docenten kan organiseren, waarbij een open gesprek centraal staat. Door samen met de docenten te praten over wat voor jullie als leerlingen werkt en niet werkt, ontstaat er ruimte om het onderwijs beter en leuker te maken.

3.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

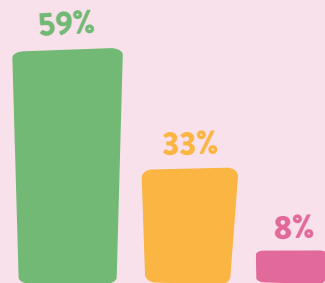
Neem een kijkje in onze nieuwe LOD-brochure! Deze brochure staat vol met tips voor leerlingen, maar ook voor docenten en ander schoolpersoneel. Een deel van de tips kun je meteen bij jou op school toepassen. Sommige vormen, zoals het organiseren van een leerlingenarena, vragen om samenwerking tussen jullie als leerlingenraad en docenten of de schoolleiding. In de LOD-brochure staat uitgelegd hoe jullie dit samen het beste kunnen aanpakken. Je kan de LOD-brochure vinden op onze website!

Scan de QR-code en ga direct naar de pagina met links en documenten

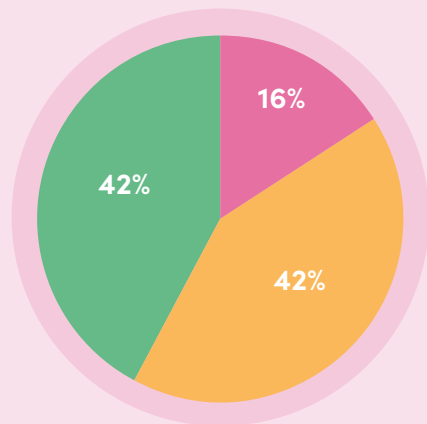
3.5 Opvallende resultaten

● % negatief
● % neutraal
● % positief

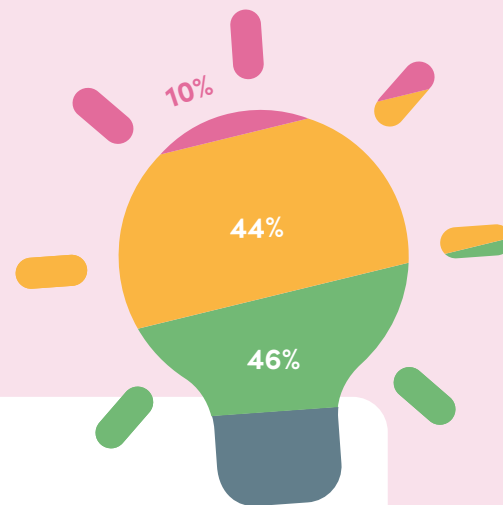
Figuur 3.2

Bijna zestig procent van de leerlingen vindt dat hun leraren goed helpen om hun best te doen.

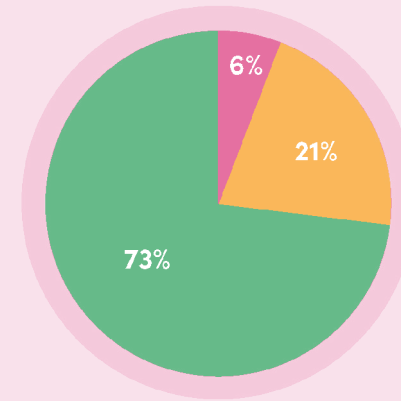
Figuur 3.3

Leraren letten bij vier op de tien leerlingen goed op wat zij (minder) goed kunnen.

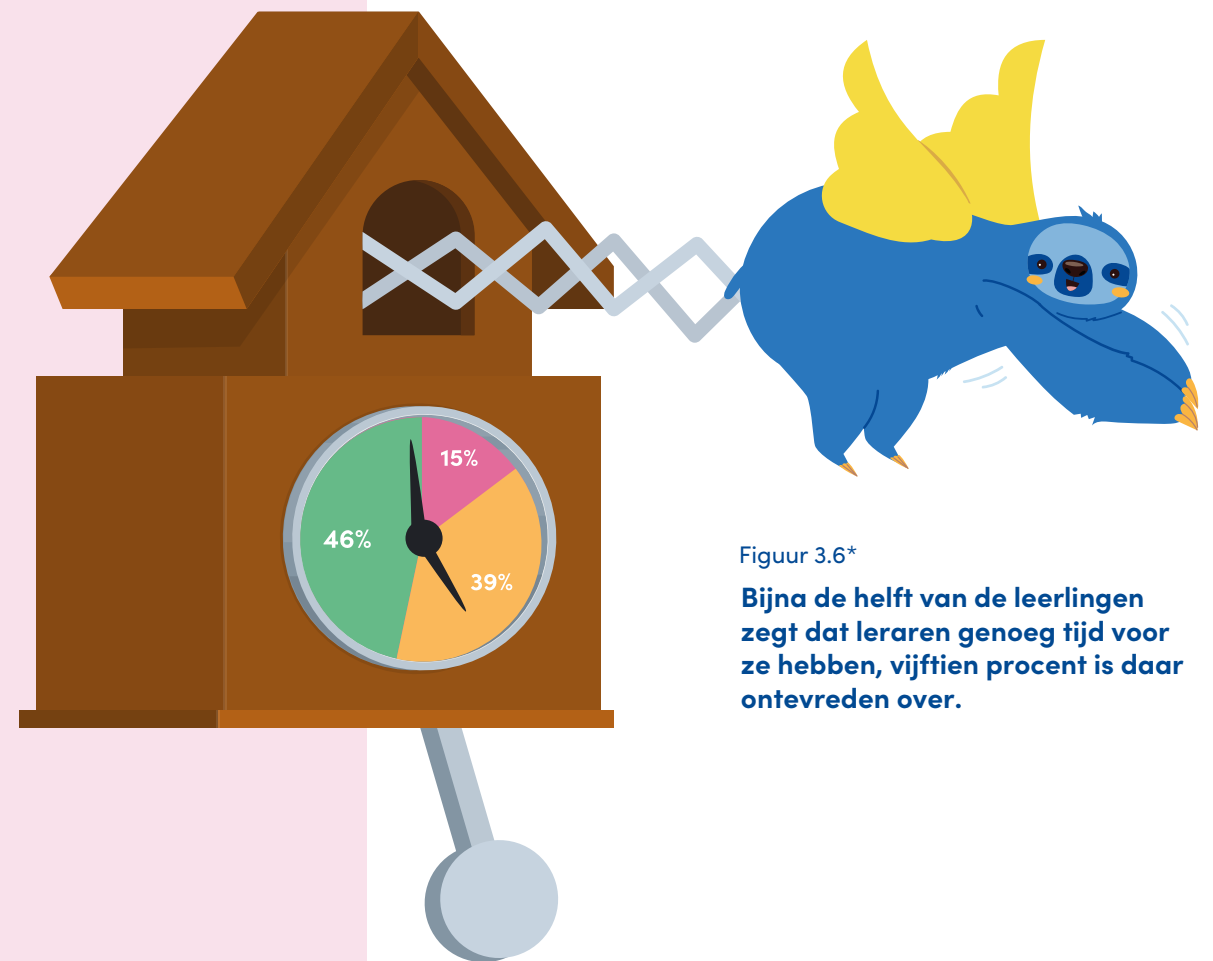
Figuur 3.4

Iets minder dan de helft van de leerlingen vindt dat hun leraren goed uitleggen, tien procent vindt van niet.

Figuur 3.5*

Bijna driekwart van de leerlingen vindt dat hun leraren goed met ze omgaan.

Figuur 3.6*

Bijna de helft van de leerlingen zegt dat leraren genoeg tijd voor ze hebben, vijftien procent is daar ontevreden over.

Begeleiding

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over de begeleiding op school, en hoe tevreden leerlingen hiermee zijn. Worden zij bijvoorbeeld goed geholpen bij leerproblemen, hun profielkeuze, of bij persoonlijke problemen?

Het totaaloordeel voor begeleiding bestaat uit de vragen:

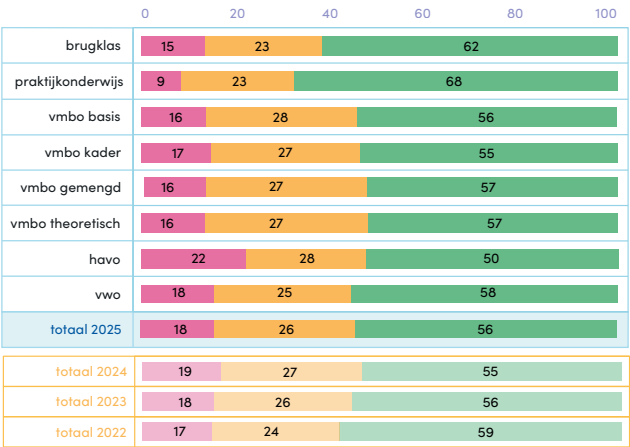
- Ben je tevreden over je mentor?
- Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?
- Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?
- Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?
- Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

Bij dit thema hoort ook de losse vraag “Helpt de school bij het zoeken naar een stage?”, die alleen aan leerlingen in het praktijkonderwijs is gesteld. Als laatste kijken we naar de keuze voor een vakkenpakket of profiel, en voorbereiding op de eindexamens (dit zijn ook losse vragen).

4.2 Totaaloordeel begeleiding

Ruim de helft van de leerlingen is in 2025 positief over de begeleiding op school. Er zijn geen grote verschillen tussen de afgelopen jaren. Leerlingen in de brugklas en het praktijkonderwijs zijn het vaakst positief, en havisten het minst vaak. Als we kijken naar verschillen tussen leerjaren, zien we dat ook over begeleiding eerstejaars vaker positief zijn dan leerlingen in latere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 4.1: Totaaloordeel begeleiding

● % negatief ● % neutraal ● % positief

ZZZ...

4.3 Wat doet het LAKS?

Ook dit jaar is iets meer dan de helft van de leerlingen positief over hoe de school hen helpt met het kiezen van een volgende studie of werk. We zien dat dit vooral op het praktijkonderwijs goed gaat. Ruim zeventig procent van deze leerlingen geeft daarbij aan dat zij ook goed wordt geholpen bij het zoeken van een stage. Het LAKS vindt het goed om te zien dat leerlingen overwegend positief zijn over de hulp die zij krijgen op school bij het kiezen van een studie of werk. Dit keuzeproces maakt deel uit van loopbaanoriëntatie, -ontwikkeling en -begeleiding (LOB). Het LAKS is voor een LOB-systeem waarin de leerling centraal staat. Het is daarbij belangrijk dat je goed begeleid wordt bij het bedenken en onderzoeken van wat jij leuk vindt en waar jij goed in bent. Hierbij moet de nadruk niet liggen op tekorten op de arbeidsmarkt of op wat wellicht een logische keuze is na je onderwijsrichting op de middelbare school: LOB moet gaan over wat jij leuk vindt en over jouw talenten!

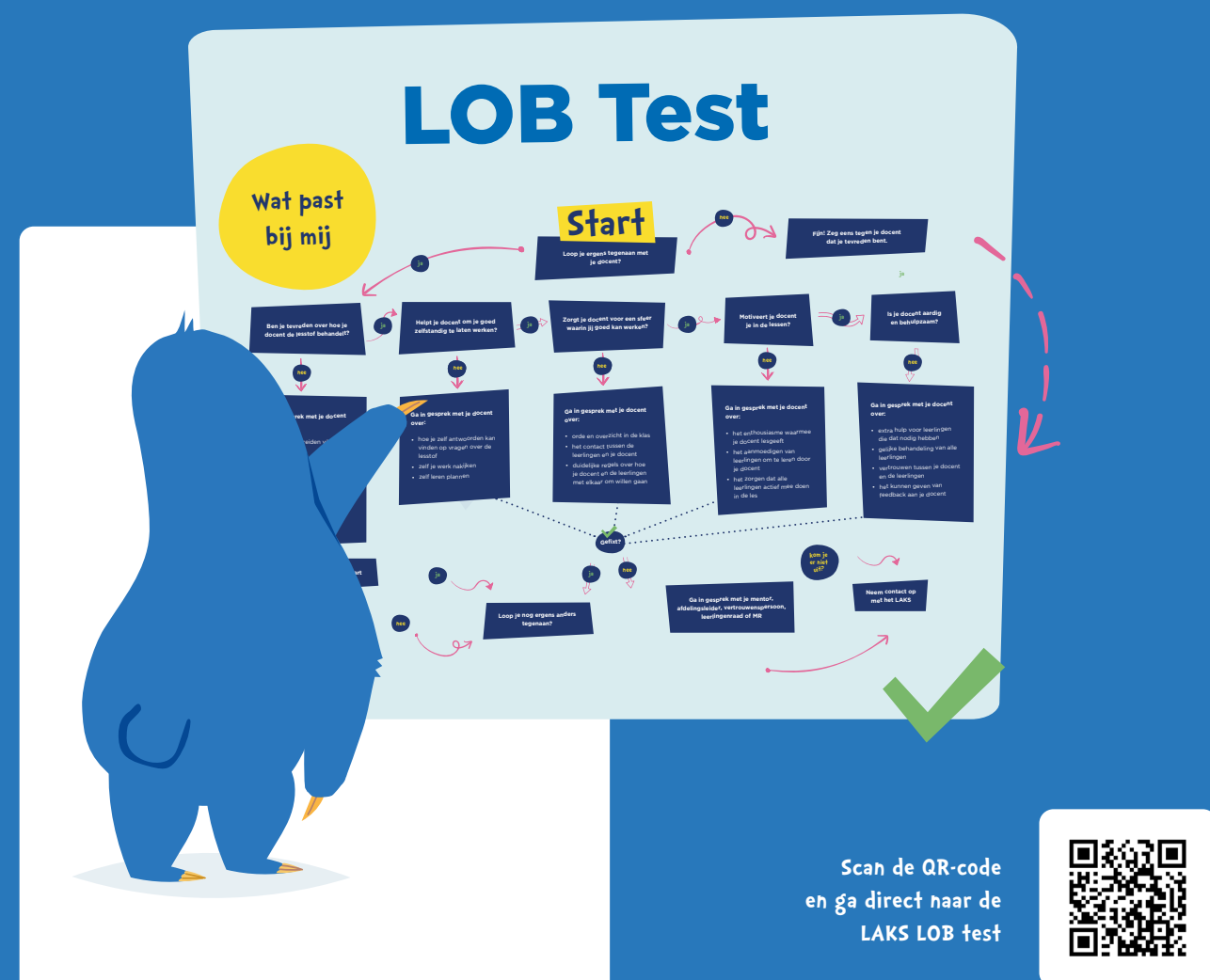
Het LAKS ziet dat er veel verschil is tussen hoe scholen leerlingen voorbereiden op hun verdere loopbaan. Hoewel iets meer dan de helft van de leerlingen tevreden is over de begeleiding van de studiekeuze, zien we ook dat bijna de helft van de leerlingen nog niet tevreden is over deze begeleiding. Het LAKS maakt zich hier zorgen om omdat het kiezen van een vervolgstudie of werk een moeilijke keuze kan zijn en goede begeleiding daarom zeer belangrijk is. Bij de ene school is loopbaanoriëntatie, -ontwikkeling en -begeleiding heel uitgebreid, terwijl er bij de andere school alleen een studie- of beroepentest wordt ingevuld. Maar zeg nou zelf, met zo'n test word je toch niet echt geholpen? Daarom pleiten we voor een serieuzere aanpak van LOB op elke school, waarbij loopbaanbegeleiding al vanaf de brugklas meegenomen wordt in het curriculum. LOB moet gaan over persoonsontwikkeling, waarbij je de tijd en ruimte krijgt om uit te zoeken wat bij je past.

Meer dan een kwart van de leerlingen geeft aan dat school hen niet helpt als ze persoonlijke problemen hebben. Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen zulke hulp wél krijgen en daarom is het belangrijk dat leerlingen goed op de hoogte zijn van het vertrouwensnetwerk op school. In het vertrouwensnetwerk zitten alle mensen die ervoor moeten zorgen dat leerlingen zich fijn en veilig voelen op school. Denk bijvoorbeeld aan mentoren en docenten, maar ook de zorgcoördinator, schoolpsycholoog en de vertrouwenspersoon. Vorig jaar heeft het LAKS een flyer over het vertrouwensnetwerk uitgebracht. Ook kun je op onze site (www.laks.nl) een template vinden waarop scholen de mentoren, vertrouwenspersonen en zorgcoördinatoren kunnen invullen zodat het voor leerlingen duidelijker en zichtbaarder wordt bij wie zij terecht kunnen als zij hulp nodig hebben.

Dit jaar heeft het LAKS een flyer met informatie over het hoorrecht uitgebracht. Sinds dit jaar is de “Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs” in werking getreden. Dit betekent dat scholen verplicht zijn om leerlingen die extra ondersteuningsbehoeften of een zorgvraag hebben moeten ‘horen’. Als jij als leerling extra ondersteuning nodig hebt dan moet de school aan jou vragen hoe jij naar je eigen ontwikkelingen kijkt. Ook moet volgens deze nieuwe wet ieder samenwerkingsverband een ouder- en jeugdsteunpunt hebben. Hier kunnen ouders en leerlingen informatie en hulp vragen bij het aanvragen van passend onderwijs. Al deze informatie moet je als leerling en ouder kunnen vinden in de schoolgids. Je kunt de flyer met meer informatie vinden op onze website!

4.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Vanaf aankomend schooljaar moet het ondersteuningsaanbod van de school in de schoolgids staan. Check of je het kan vinden en of het voor jullie duidelijk is waar je terecht kan en bij wie. Is er iets onduidelijk? Bespreek dit met de schoolleiding en geef aan wat er duidelijker of beter kan. Download de flyer over hoorrecht en verspreid die via sociale media onder de leerlingen. Zo weet iedere leerling op welke ondersteuning die recht op heeft. En hoe is de begeleiding bij jullie op school geregeld? Weet je bij wie je terecht kan met vragen over een vakkenpakket, studiekeuze, werk of een jaar overdoen? Gebruik de LOB-checklist als hulpmiddel. Met de checklist kan je als leerlingenraad zien hoe het er op school voor staat met LOB, en hoe jullie het graag zouden zien. Weten jullie ook naar wie je toe kan gaan als je ergens tegenaan loopt of als het even niet zo goed gaat? Jullie kunnen ook als leerlingenraad het template voor het in kaart brengen van het vertrouwensnetwerk invullen! Je kunt het downloaden op onze website en zelf invullen. Zo weten leerlingen bij wie ze terecht kunnen als ze extra hulp nodig hebben of iets willen bespreken.

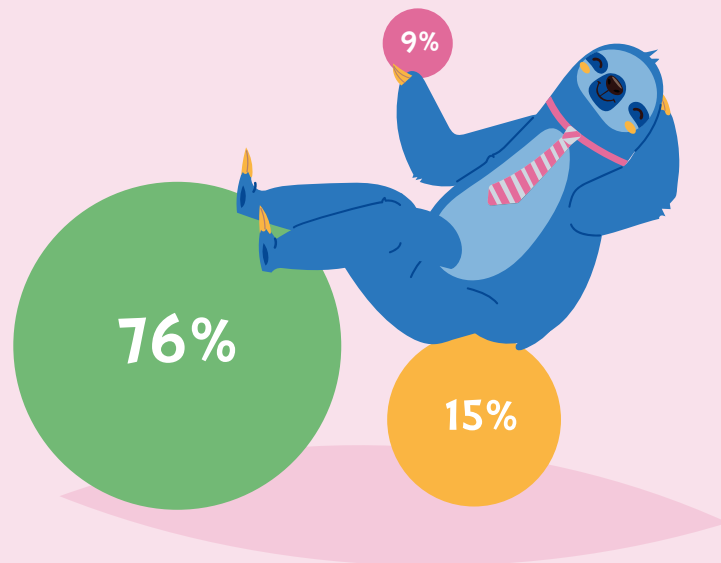

4.5 Opvallende resultaten

● % negatief
● % neutraal
● % positief

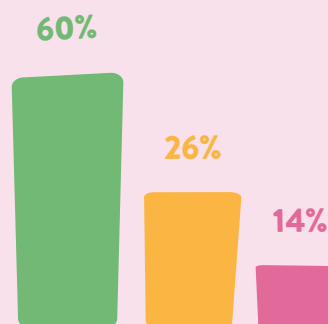
Figuur 4.2

Ruim driekwart van de leerlingen is tevreden over hun mentor.

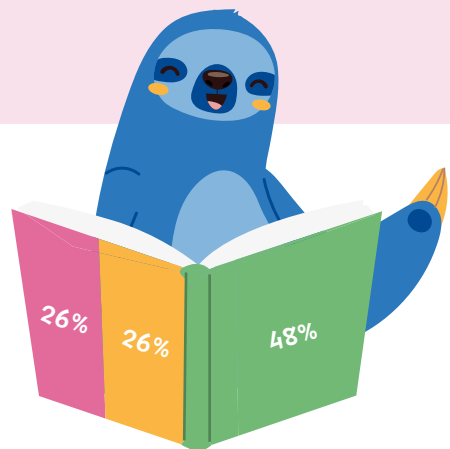
Figuur 4.3

Zestig procent van de leerlingen krijgt hulp als ze leerproblemen heeft.

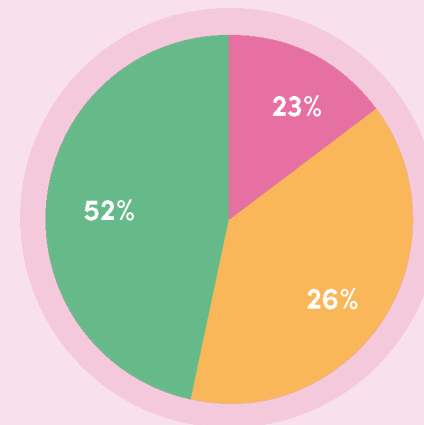
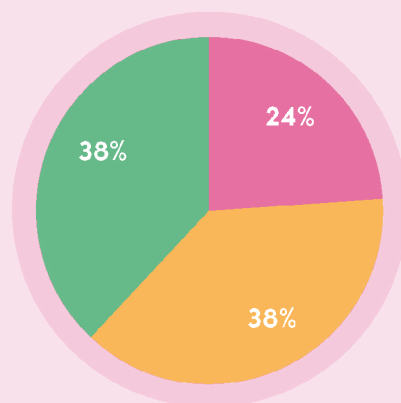
Figuur 4.4

Iets meer dan een kwart vindt dat school hen niét goed helpt bij persoonlijke problemen.

Figuur 4.5*

Bijna veertig procent van de leerlingen vindt dat school helpt bij andere vaardigheden dan alleen het begrijpen van de lesstof, maar een kwart heeft dat gevoel niet.

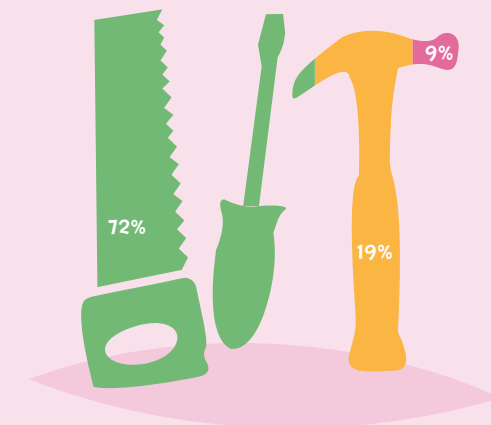

Figuur 4.6

De helft van de leerlingen krijgt hulp van school bij het kiezen van een studie of werk.

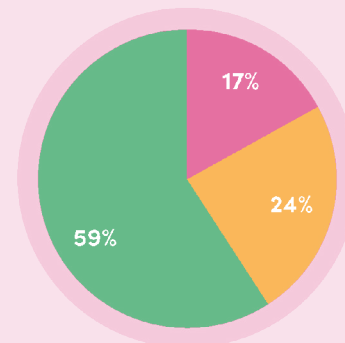
Figuur 4.7

Ruim zeventig procent van de praktijkonderwijsleerlingen zegt dat school helpt bij het zoeken naar een stage.

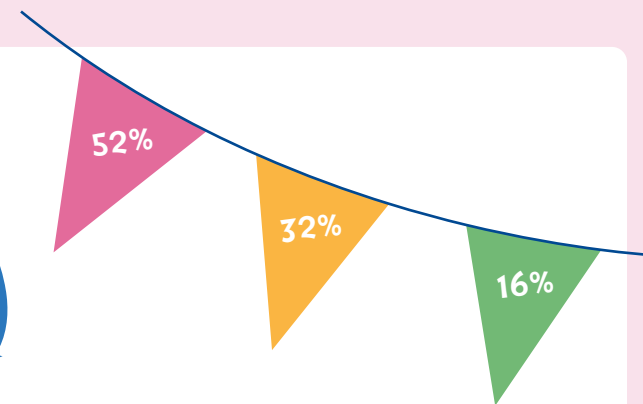
Figuur 4.8

Bijna zestig procent van de leerlingen is positief over de hulp bij het kiezen van een profiel of vakkenpakket.

Figuur 4.9

Iets meer dan de helft van de leerlingen is tevreden over de voorbereiding op eindexamens.

*Inclusief ProZO! Resultaten

Mogelijkheden op school

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over wat er allemaal kan op school. Zo gaat het over extra activiteiten die je als leerling kunt doen buiten de les, maar ook over de ruimtes voor pauze of zelfstudie.

Het totaaloordeel over mogelijkheden is gebaseerd op deze vragen:

- Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?
- Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?
- Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?
- Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?
- Zijn de regels op je school duidelijk?

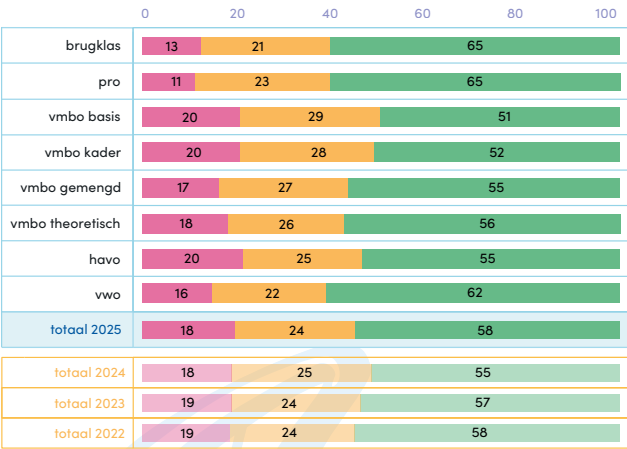
Daarnaast stelden we een losse vraag over dit thema: “Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?”

Aan het eind kijken we nog naar ervaringen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (bij leerproblemen, beperkingen en blijvende ziektes) en wat zij vinden van de hulpmiddelen die ze op school krijgen.

5.2 Totaaloordeel mogelijkheden op school

Bijna zestig procent van de leerlingen is in 2025 positief over de mogelijkheden op school. Dat verschilt over de afgelopen jaren bijna niet.

Leerlingen in de brugklas en op het praktijkonderwijs zijn vaker positief over de mogelijkheden dan leerlingen op het vmbo. Daarnaast zien we dat eerstejaars weer het vaakst positief zijn en dat leerlingen in jaar vier het minst positief zijn over de mogelijkheden op school (dit staat niet in de figuur).

Figuur 5.1: Totaaloordeel mogelijkheden op school

“Iedere leerling verdient een plek waar je rustig kunt leren, chillen of gewoon even niks hoeft. Zie je iets dat beter kan op school? Begin klein. Eén goed idee (bijvoorbeeld een stilleruimte) kan al het verschil maken – zelfs voor een hele school. Geloof me, ik weet álles van ontspannen ruimtes.”

5.3 Wat doet het LAKS?

We zijn blij dat 79 procent van de leerlingen aangeeft toegang te hebben tot boeken, computers en ander lesmateriaal. Toch geeft vijf procent van de leerlingen aan hier géén toegang toe te hebben. Hoewel het om een klein percentage gaat vindt het LAKS het belangrijk om hier aandacht voor te vragen, omdat deze middelen voor elke leerling nodig zijn om goed onderwijs te kunnen volgen. Dit jaar hebben we in het bijzonder aandacht gevraagd voor de bekostiging van digitale leermiddelen. Stichting Leergeld (2024) geeft aan dat het aantal aanvragen voor financiële ondersteuning sinds 2021 elk jaar oploopt. Hoewel digitale leermiddelen zoals een schoollaptop vrijwel niet meer weg te denken zijn uit de klas, is er dus ook een groeiende groep leerlingen die niet in staat is om deze producten aan te schaffen. Ook bleek uit de kansentour (2023-2024) dat veel leerlingen nog niet weten bij wie ze terecht kunnen op school als ze zelf geen laptop of tablet kunnen betalen. Dit leidt tot segregatie en kansenongelijkheid in het onderwijs. Om aandacht te vragen voor dit probleem hebben we een opiniestuk geschreven. Hierin schreven wij dat leerlingen zelf moeten kunnen kiezen voor een school waar zij zich fijn bij voelen. Dat sommige scholen leerlingen en ouders verplichten een laptop aan te schaffen, hindert leerlingen in deze vrije keuze. Dit is een indirect selectiemiddel en als LAKS zijn wij tegen deze stelselmatige discriminatie op basis van de sociaaleconomische status van leerlingen en ouders. Het LAKS pleit daarom voor het opnemen van digitale leermiddelen in de Wet gratis schoolboeken, zodat elke onderwijsinstelling toegankelijk blijft voor elke leerling.

Ook in deze LAKS-monitor zien we dat een kwart van de leerlingen niet blij is met de plekken waar zij rustig kunnen leren of pauze houden. Veel leerlingen hebben behoefte aan een ruimte om even tot rust te komen. Dat kan zijn om even te ontspannen, voor gebed of om medicijnen te gebruiken. Hiervoor is de stilteruimte bedoeld. Sommige scholen hebben al een stilteruimte, maar het LAKS vindt het belangrijk dat alle leerlingen gebruik kunnen maken van een stilteruimte. Daarom hebben we de toolkit stilteruimtes ontwikkeld. Met deze toolkit kun je met je leerlingenraad of een groepje leerlingen aan de slag op je school. Er zit een stappenplan in, een voorbeeldbrief voor de directeur en voorbeelden van veelgebruikte

argumenten. Hiermee kunnen jullie hopelijk jullie directeur overtuigen om voor een stilteruimte te zorgen op school. Het is jammer om te zien dat iets meer dan twintig procent van de leerlingen aangeeft dat zij slecht op de hoogte wordt gehouden van belangrijke gebeurtenissen. Het is belangrijk dat leerlingen weten wat er op hun school gebeurt en welke besluiten er worden genomen. Deze gebeurtenissen en besluiten hebben namelijk invloed op alle leerlingen. Daarom is het belangrijk dat leerlingen niet alleen weten wat er gebeurt, maar dat zij hier ook over kunnen meepraten. Gelukkig zien we dat voor ruim zestig procent van de leerlingen de regels duidelijk zijn. Het LAKS vindt het belangrijk dat de informatievoorziening van een school op orde is. Leerlingen moeten op de hoogte zijn van de rechten en plichten die zij hebben. Deze rechten en plichten zijn opgenomen in het leerlingenstatuut. Hierin staan alle regels rondom huiswerk, toelating, overgaan en te laat komen. Ook staat er in het leerlingenstatuut wat jij als leerling mag verwachten van docenten, en hoe de school om gaat met de privacy van leerlingen. Iedere school is verplicht een leerlingenstatuut op te stellen dat eens in de twee jaar opnieuw bekeken wordt. Als leerling mag je hierover meepraten! Staat er iets in het statuut waar je het niet mee eens bent? Vraag aan een leerling die in de MR zit om dit ter sprake te brengen tijdens een MR-vergadering. Zo kan iedereen meepraten over wat wel en niet werkt qua regelgeving.

Ten slotte zijn de bestuursleden van LAKS dit jaar van Utrecht naar Den Haag gefietst om aandacht te vragen voor de problemen rondom het leerlingenvervoer. Veel leerlingen en ouders ervaren dagelijks de gevolgen van een onbetrouwbaar en slecht georganiseerd vervoerssysteem, waardoor leerlingen te laat of zelfs niet worden opgehaald. Verschillende organisaties vragen al jaren aandacht voor de problemen rondom leerlingenvervoer, maar de verantwoordelijke ministeries weigeren actie te ondernemen en verantwoordelijkheid te nemen. Ondertussen zijn leerlingen hier de dupe van en wordt hun recht op onderwijs geschaad. Volgens het LAKS en andere belangenbehartigers móét het ministerie haar verantwoordelijkheid nemen, door gemeenten in staat te stellen een goed systeem op poten te zetten. Het wordt tijd dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de regie neemt!

5.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Het LAKS vindt het belangrijk dat alle leerlingen goed onderwijs kunnen volgen. Hoe gaat jullie school om met het bekostigen van de digitale leermiddelen? Als leerlingenraad kunnen jullie eens stilstaan bij hoe dit bij jullie op school geregeld is. Is er bijvoorbeeld een regeling als leerlingen geen laptop of tablet kunnen betalen? Ga hierover in gesprek met de schoolleiding!

Hebben jullie al een stilteruimte op school? Heel fijn! Vraag eens aan medeleerlingen wat zij fijn vinden aan de stilteruimte, en of er nog dingen zijn die anders kunnen. Is de ruimte bijvoorbeeld voor iedereen toegankelijk en makkelijk te vinden? Weet iedereen dat er een stilteruimte is, of kunnen jullie als leerlingenraad de stilteruimte nog meer onder de aandacht brengen? Het LAKS vindt een stilteruimte een noodzakelijke ruimte die een school moet bieden. Een stilteruimte is niet alleen een belangrijke ondersteuning voor leerlingen die soms even tot rust willen komen, maar is ook een plek waar leerlingen kunnen bidden of medicijnen kunnen gebruiken. Dit draagt bij aan een schoolklimaat waarin alle leerlingen de ruimte krijgen om volledig zichzelf te zijn. Hebben jullie nog geen stilteruimte op school, maar zouden jullie dat wel graag willen? Gebruik dan de toolkit die het LAKS samen met andere onderwijsorganisaties heeft opgesteld. De toolkit bevat bijvoorbeeld een brief voor de schoolleiding. Die kunnen jullie als leerlingenraad gebruiken om een stilteruimte aan te vragen op jullie school.

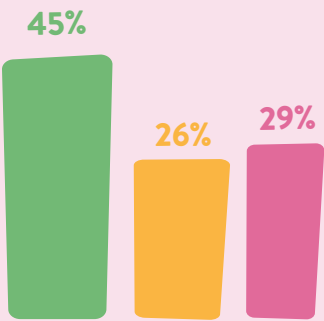

Scan de QR-code
en ga direct naar de
stilteruimte toolkit

5.5 Opvallende resultaten

- % negatief
- % neutraal
- % positief
- % nee
- % ja

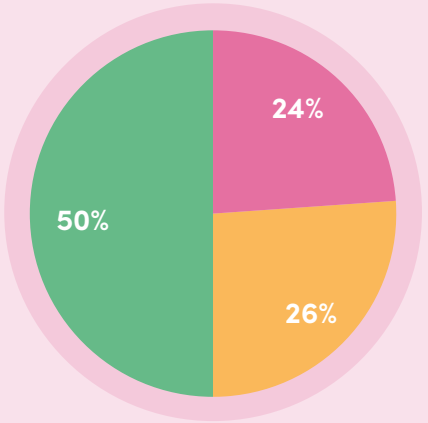

Figuur 5.2
Iets minder dan de helft van de leerlingen is positief over de extra activiteiten buiten de les.

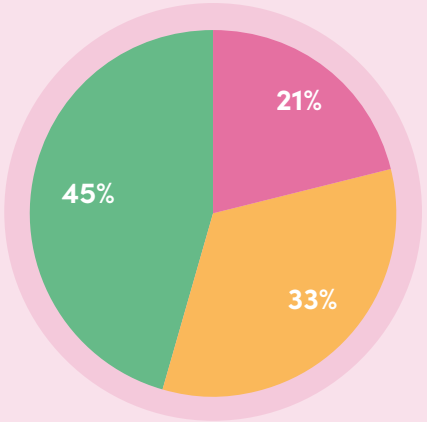

Figuur 5.3*
De meeste leerlingen hebben op school toegang tot de boeken, computers en ander lesmateriaal dat zij nodig hebben.

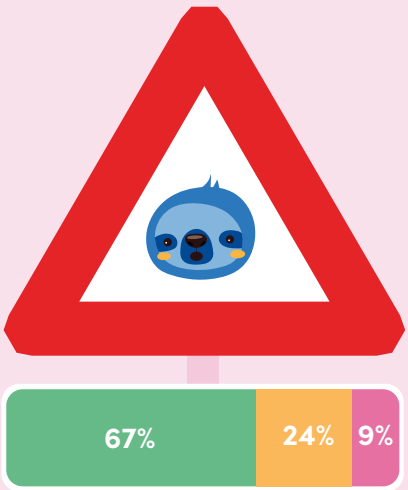
Figuur 5.5*
Bijna zestig procent van de leerlingen is tevreden over de pauzeplekken, maar bijna twintig procent is hier niet zo blij mee.

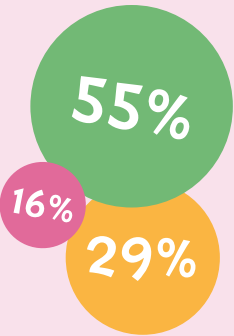
Figuur 5.4*
De helft van de leerlingen is blij met de plekken om rustig kunnen leren, bijna een kwart is hier negatief over.

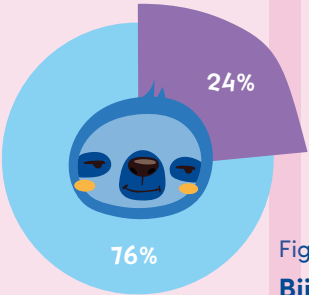
Figuur 5.6
Iets meer dan twintig procent van de leerlingen vindt dat school ze slecht op de hoogte houdt van belangrijke gebeurtenissen.

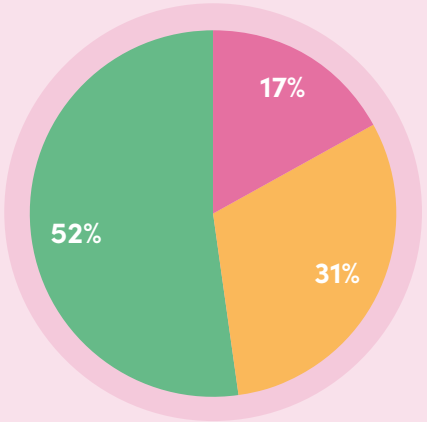
Figuur 5.7
Voor het grootste deel van de leerlingen zijn de regels op school duidelijk genoeg.

Figuur 5.8*
Ruim de helft van de leerlingen kan extra vakken of activiteiten volgen als ze dat willen. Bijna dertig procent weet niet of het kan.

Figuur 5.9
Bijna een kwart van de leerlingen heeft een ondersteuningsbehoefte.

Figuur 5.10
Van de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte is ruim de helft tevreden over de hulpmiddelen op school.

*Inclusief ProZO! resultaten

Inspraak

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over wat leerlingen vinden van de inspraak die zij op school hebben. Wordt er op school gevraagd naar wat leerlingen van de lessen vinden, en doet school ook iets met de mening of ideeën van leerlingen?

We kijken hiervoor naar vier losse vragen: hier kon geen totaaloordeel van worden gemaakt.

- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?
- Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?
- Is er een leerlingenraad op jouw school?

Hoe was je les?

6.2 Wat doet het LAKS?

We zijn blij dat de meeste scholen een leerlingenraad hebben, maar vinden het jammer dat een derde van de leerlingen aangeeft dat school niks met de meningen of ideeën van leerlingen doet. Bij het LAKS vinden we het natuurlijk belangrijk dat de mening van scholieren meetelt in het onderwijs. Helaas zien we in de monitor dat aan slechts dertien procent van de leerlingen wordt gevraagd wat zij van de lessen vinden. Dit is erg jammer, want in hoofdstuk twee zagen we dat maar een op de vijf leerlingen vindt dat verschillende vakken goed op elkaar worden afgestemd, en dat minder dan de helft van de leerlingen tevreden is over wat zij leren op school. Om het lesaanbod aan te laten sluiten op wat de leerlingen nodig hebben, is het belangrijk dat er ook aan hen wordt gevraagd wat zij van de lessen vinden, hoe zij deze beleven, wat er goed gaat en wat er misschien anders kan.

Gelukkig zien we dat driekwart van de leerlingen aangeeft dat er een leerlingenraad is op school. Dit is niet alleen belangrijk omdat leerlingen via de leerlingenraad kunnen meepraten over wat er gebeurt op school, maar ook omdat leerlingen bij de leerlingenraad terecht kunnen met vragen. Een vijfde van de leerlingen weet juist niet waar zij terecht kan als zij een klacht wil indienen. Om ervoor te zorgen dat de stem van leerlingen serieus wordt genomen, helpt en ondersteunt het LAKS leerlingenraden door het hele land. Dit doen we onder andere door het geven van trainingen, en dit

jaar hebben we een recordaantal trainingen gegeven! We bieden een leerlingenraadtraining en een toetsdruktraining aan. In de leerlingenraadtraining bespreken we wat de rol van de leerlingenraad in de school is, hoe jullie met elkaar samenwerken en hoe jullie goede plannen kunnen maken. Tijdens de toetsdruktraining praten we over de toetscultuur op jullie school en denken we samen na over manieren om die toetscultuur te verminderen. Daarna bedenken we hoe jullie deze aanpassingen en voorstellen kunnen bespreken met jullie docenten en schoolleiders. In hoofdstuk acht vind je een QR-code naar het aanvraagformulier van de toetsdruktraining.

Naast de trainingen bieden we ook het LAKS-monitor spel aan. Met het invullen van de LAKS-monitor wordt veel informatie verzameld over wat er wel en niet goed gaat op school. Hierdoor is de LAKS-monitor wat ons betreft hét middel om het gesprek aan te gaan op jullie school en verbeterpunten te bespreken. Het LAKS-monitor spel kun je spelen met de leerlingenraad, maar je kunt er ook andere leerlingen, docenten, mentoren en de schoolleiding bij betrekken. Samen bekijken jullie de resultaten, en bedenken jullie aan de hand van leuke opdrachten hoe jullie met de resultaten aan de slag willen binnen jullie eigen school.

Dit jaar heeft het LAKS de MR-cursus vernieuwd. Voor iedere leerling die in de medezeggenschapsraad (MR) zit, biedt het LAKS jaarlijks een MR-cursus aan. Tijdens deze cursus leer je hoe het werkt in de raad en wat er van jou als leerling wordt verwacht. Ook leer je alles over de rechten en plichten van

leerlingen en hoe jij daarover kan meepraten binnen de MR. Je oefent met praktische vaardigheden zoals presenteren, onderhandelen en vergaderen zodat je goed voorbereid kan deelnemen aan iedere MR-vergadering.

Samen met het Amstelveen College heeft het LAKS dit jaar het eerste leerlingenraadcongres georganiseerd! Tijdens het leerlingenraadcongres bespreken we hoe je als leerlingenraad écht invloed kan hebben en konden leerlingenraden met elkaar in gesprek om van elkaar te leren. Het was een leuke en leerzame dag, dus we gaan volgend jaar weer een leerlingenraadcongres organiseren. Houd onze socials hiervoor in de gaten!

Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen meepraten over hun toekomst. Daarom is het ook belangrijk om mee te praten over hoe de school omgaat met het klimaat en welke duurzame keuzes school maakt. Eerder heeft het LAKS gewerkt aan een duurzaamheidsmanifest. Daar staan tips in voor hoe je op school aan de slag kunt met duurzaamheid, zoals het pleiten voor meer veganistische opties in de schoolkantine en het recyclen en upcyclen van spullen bij jou op school. Dit jaar hebben we samen met Eco-Schools een flyer ontwikkeld om leerlingenraden te helpen bij het verduurzamen van de school. Samen roepen we leerlingen op om een Eco-Team op te richten.

6.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Als vertegenwoordiger van alle middelbare scholieren in Nederland helpt het LAKS leerlingen graag om hun inspraak te vergroten. Zijn jullie net gestart als leerlingenraad of kunnen jullie als leerlingenraad wel wat hulp gebruiken? Vraag dan een leerlingenraadtraining aan! Wordt er op jouw school voldoende geluisterd of gevraagd naar de mening van leerlingen over de lessen en toetsen? Weten leerlingen bij jou op school waar ze terecht kunnen als zij een klacht hebben en hoe zij die klacht moeten indienen? Onderzoek hoe leerlingen bij jou op school denken over dit soort vragen, bijvoorbeeld door het aan je klasgenoten en vrienden te vragen.

Kijk als leerlingenraad ook eens in de schoolgids of op de schoolwebsite of de klachtenregeling goed te vinden is en voor jullie begrijpelijk is opgeschreven. Zie je dat er onduidelijkheden zijn of kan je de klachtenregeling niet vinden? Bespreek dit dan! Dat kan bijvoorbeeld via de MR.

Wil je graag een leerlingenraadhandboek ontvangen, een MR-cursus volgen, andere leerlingenraden ontmoeten of een leerlingenraadtraining bij jou op school organiseren? Neem dan een kijkje op onze website of mail naar info@laks.nl en dan gaan we het samen organiseren.

Ook de resultaten van de LAKS-monitor kunnen jullie gebruiken. Jullie krijgen per school een factsheet met verschillende uitgelichte resultaten van jullie school, en op de resultatenwebsite kunnen jullie precies zien hoe

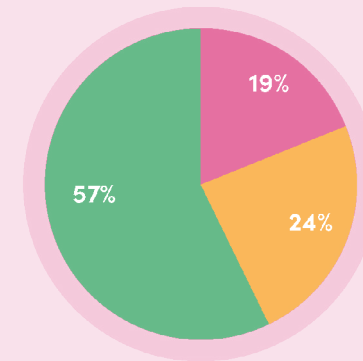
de verschillende leerjaren of onderwijsrichtingen op de verschillende vragen hebben gereageerd. Deze cijfers kunnen jullie helpen wanneer jullie op school in gesprek willen gaan om het onderwijs te verbeteren. Om jullie hierbij te helpen hebben we het LAKS-monitor spel ontworpen. Door samen, met het LAKS-monitorspel, de resultaten te analyseren bepalen jullie wat je graag wil veranderen en kunnen jullie aan de slag met het bedenken van oplossingen om de school beter, leuker en fijner te maken.

Scan de QR-code en ga direct naar het aanmeldformulier van LAKS monitor spel

6.4 Opvallende resultaten

● % negatief
● % neutraal
● % positief

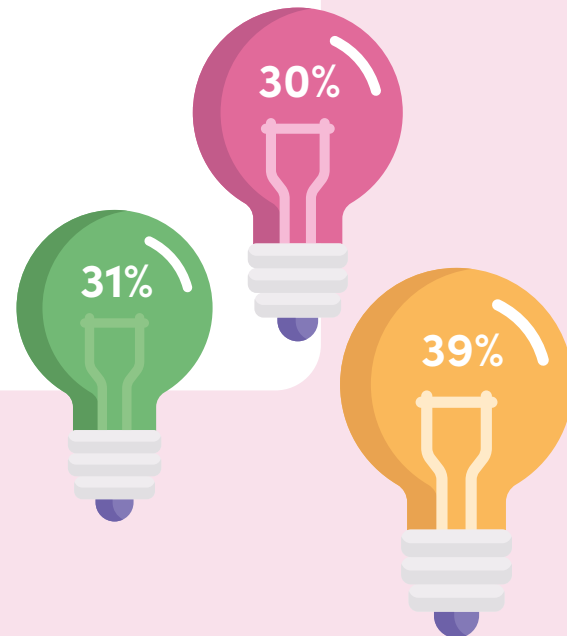

Figuur 6.3*

Bijna zestig procent van de leerlingen weet waar ze met een klacht terecht kunnen, maar een vijfde weet dat niet.

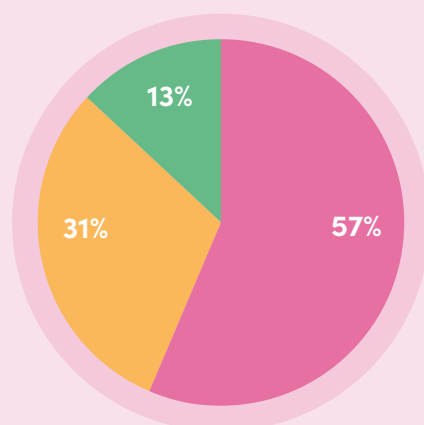
Figuur 6.1

Bijna een derde van de leerlingen is ontevreden over wat school met hun mening of ideeën doet.

Figuur 6.2*

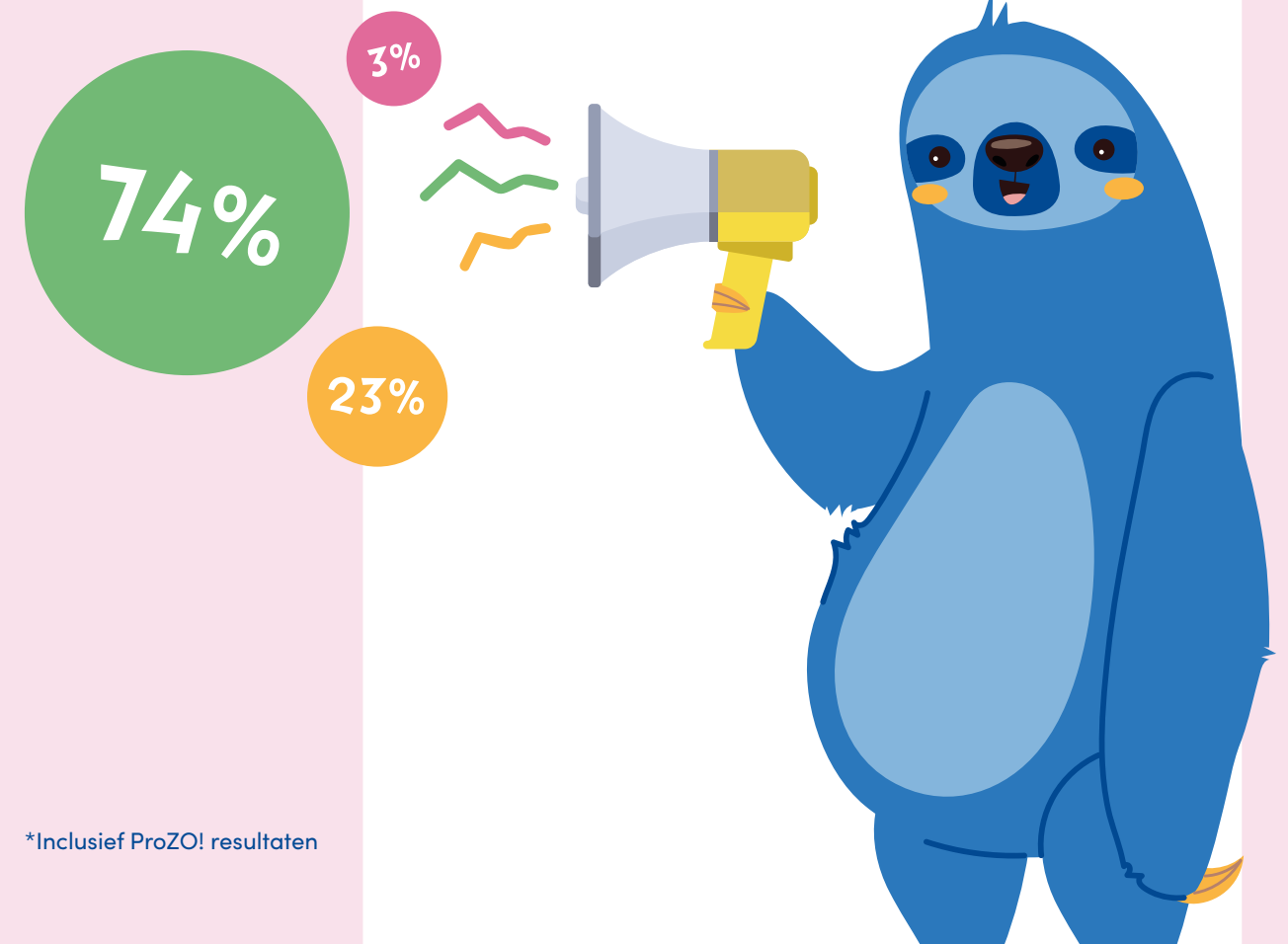
Aan slechts dertien procent van de leerlingen wordt wel eens gevraagd wat ze van de lessen vind; aan bijna zestig procent wordt dit nooit gevraagd.

“Jouw mening doet ertoe – ook op school. Dus heb je een goed idee of heb je hulp nodig? Deel het. Begin klein, bijvoorbeeld bij je mentor of de leerlingenraad. Zelfs ik kom soms van mijn tak af om iets te zeggen. En geloof me... dat zegt wat.”

Figuur 6.4*

Zo’n driekwart van de leerlingen heeft een leerlingenraad op school. Bijna een kwart weet niet of dat zo is, en een klein deel zegt zelfs dat er geen leerlingenraad op school is.

*Inclusief ProZO! resultaten

Sfeer en veiligheid

7.1 Inleiding

Leerlingen gaven ook een oordeel over de sfeer en veiligheid op hun school. Zo hebben we gevraagd of ze het naar hun zin hebben op school en of ze zich er veilig voelen.

Het totaaloordeel voor sfeer en veiligheid bestaat uit de volgende vragen:

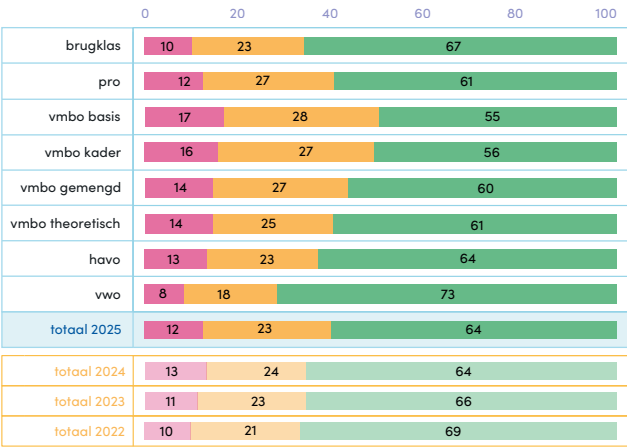
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?
- Heb je het naar je zin op school?
- Voel je je veilig op school?

Er is één losse vraag gesteld, namelijk “Ervaar je wel eens stress door school?” (niet gesteld aan leerlingen in het praktijkonderwijs).

Ook besteden we apart aandacht aan pesten: hoe vaak hebben leerlingen hiermee te maken, en gaat school er goed mee om?

7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid

Op het totaaloordeel zien we dat 64 procent van alle leerlingen in 2025 positief is over de sfeer en veiligheid op school. Dat aandeel is sinds 2022 iets kleiner geworden. Vwo-leerlingen zijn het vaakst positief over de sfeer en veiligheid op school, leerlingen op het vmbo (basis) het minst vaak. Leerlingen in het eerste én zesde leerjaar zijn vaker positief over de sfeer en veiligheid dan leerlingen in andere leerjaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 7.1: Totaaloordeel sfeer en veiligheid

● % negatief ● % neutraal ● % positief

“Een fijne sfeer op school maakt álles beter. En voel je je niet veilig of heb je stress? Praat erover. Echt, zelfs een luiaard trekt aan de bel als het nodig is. Want iedereen verdient rust én respect.”

7.3 Wat doet het LAKS?

Bij het LAKS maken we ons zorgen om de sfeer en veiligheid op school. Het is vervelend om te zien dat nog steeds ongeveer de helft van de leerlingen stress ervaart door school. Ook zien we dat ruim veertig procent van de leerlingen de afgelopen drie maanden met één of meerdere soorten van pesten te maken heeft gehad. Dit is in vergelijking met voorgaande jaren niet afgenomen. Het is natuurlijk moeilijk om aan de hand van alleen deze percentages te zien wat voor effect dit heeft op de ervaren sfeer en veiligheid. We zien namelijk ook dat bijna tachtig procent van de leerlingen zich veilig voelt op school. Toch gaat er iets mis als bijna de helft van de leerlingen aangeeft in de afgelopen maanden pestgedrag te hebben ervaren.

Een gesprek aangaan in de klas over een maatschappelijk gevoelig thema is best spannend. De verslechterde omgangsvormen en verharding die zichtbaar en voelbaar zijn in het politieke en publieke debat komen ook de school binnen. Dit leidt ertoe dat leraren en leerlingen zich minder durven uit te spreken omdat ze bang zijn om afgewezen of aangevallen te worden vanwege hun mening. Sommigen durven zich juist wel uit te spreken, maar het is erg ingewikkeld om onderwerpen als seksuele vorming en racisme op een veilige manier klassikaal te bespreken. Daarom zien we dat dit soort onderwerpen vaak worden vermeden, of te snel gezien worden als ‘voldoende besproken’.

Het LAKS vindt het belangrijk dat deze gesprekken juist in de klas veilig gevoerd kunnen worden, en dat leerlingen hierin op een goede manier geholpen worden en hierover leren praten. Daarom heeft LAKS het afgelopen schooljaar samen met Stichting School en Veiligheid een gespreksleidraad ontwikkeld. De gespreksleidraad is ontwikkeld vanuit de leerling, maar geschreven voor docenten. In de gespreksleidraad verzamelen we algemene ideeën die belangrijk zijn om mee te nemen in elk gesprek, en geven we tips voor verschillende, belangrijke onderwerpen. We verzamelden ideeën van expertorganisaties zodat docenten met meer zelfvertrouwen gesprekken in de klas kunnen voeren. We hebben er afgelopen jaar al hard aan de gewerkt, en komende september wordt de gespreksleidraad gelanceerd!

7.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Om te zorgen dat de school een fijne omgeving is waar iedereen zich thuis voelt, kun je ook eens kijken naar de LAKS Taalgids. De LAKS Taalgids is geen lijst met verboden woorden, maar een verzameling ideeën, voorbeelden en vragen die uitnodigen tot een goed gesprek. Bespreek deze eens met de leerlingenraad: zijn er woorden of onderwerpen die jullie verder in de klas willen bespreken? Voelt iedereen zich fijn bij de woorden die nu gebruikt worden, of zijn er leerlingen die zich buitengesloten voelen of het niet prettig vinden hoe er over bepaalde onderwerpen wordt gepraat? De taalgids kan een begin zijn om hier een gesprek over te starten. Er staan dit jaar ook leuke opdrachten in de taalgids, waarmee je direct aan de slag kan!

De gespreksleidraad staat nu nog niet op de website, maar houd onze socials in de gaten en stuur in het nieuwe schooljaar de gespreksleidraad door naar je docenten!

Scan de QR-code en ga direct
naar de taalgids

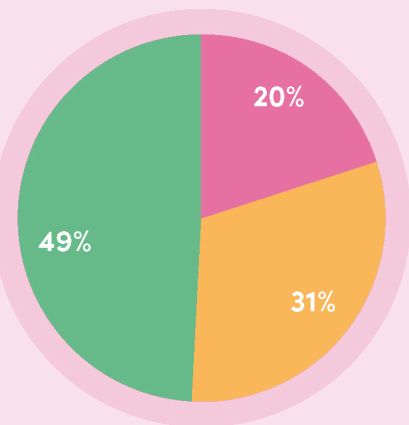
7.5 Opvallende resultaten

Figuur 7.2

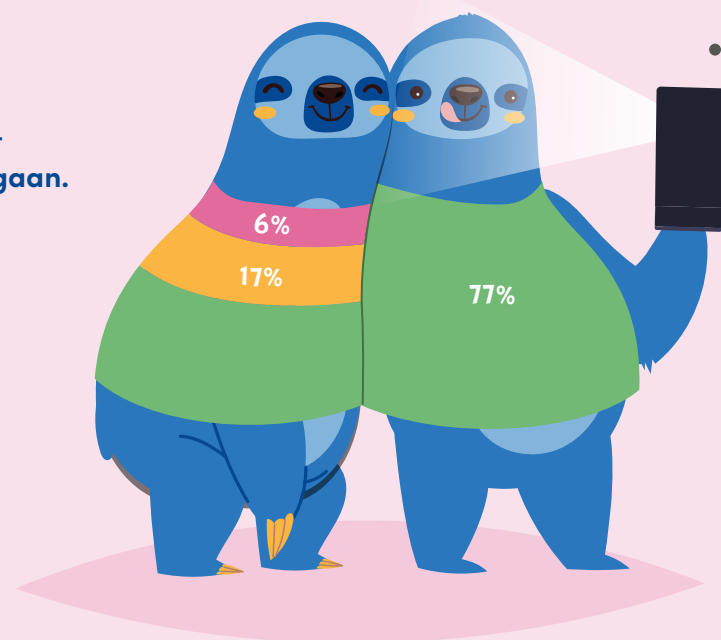
Zes op de tien leerlingen is positief over de sfeer op school, ruim tien procent is dat niet.

- % negatief
- % neutraal
- % positief

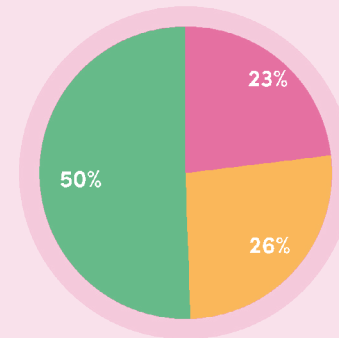
Figuur 7.4

Ongeveer de helft van de leerlingen heeft het naar hun zin op school; maar een vijfde zegt van niet.

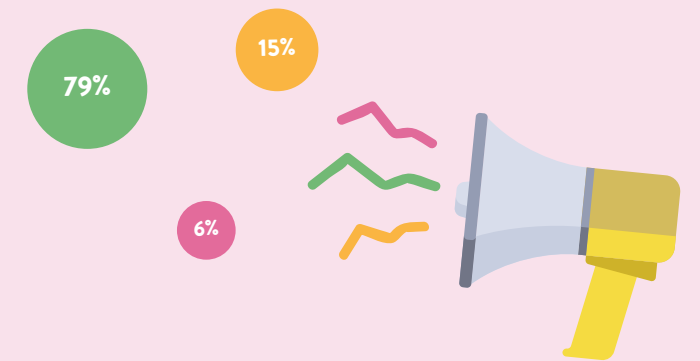
Figuur 7.3

Ruim driekwart van de leerlingen vindt het leuk om met schoolgenoten om te gaan.

Figuur 7.6

De helft van de leerlingen is positief over wat school doet tegen pesten. Bijna een kwart van de leerlingen is hier juist niet tevreden over.

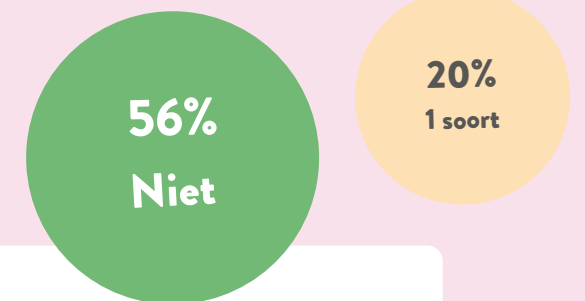

Figuur 7.5

Bijna tachtig procent van de leerlingen voelt zich veilig op school.

Figuur 7.8

Iets meer dan veertig procent van de leerlingen heeft de afgelopen drie maanden met een of meer soorten pesten te maken gehad.

Figuur 7.7

Bijna de helft van de leerlingen ervaart wel eens stress door school.

Toetsdruk

8.1 Inleiding

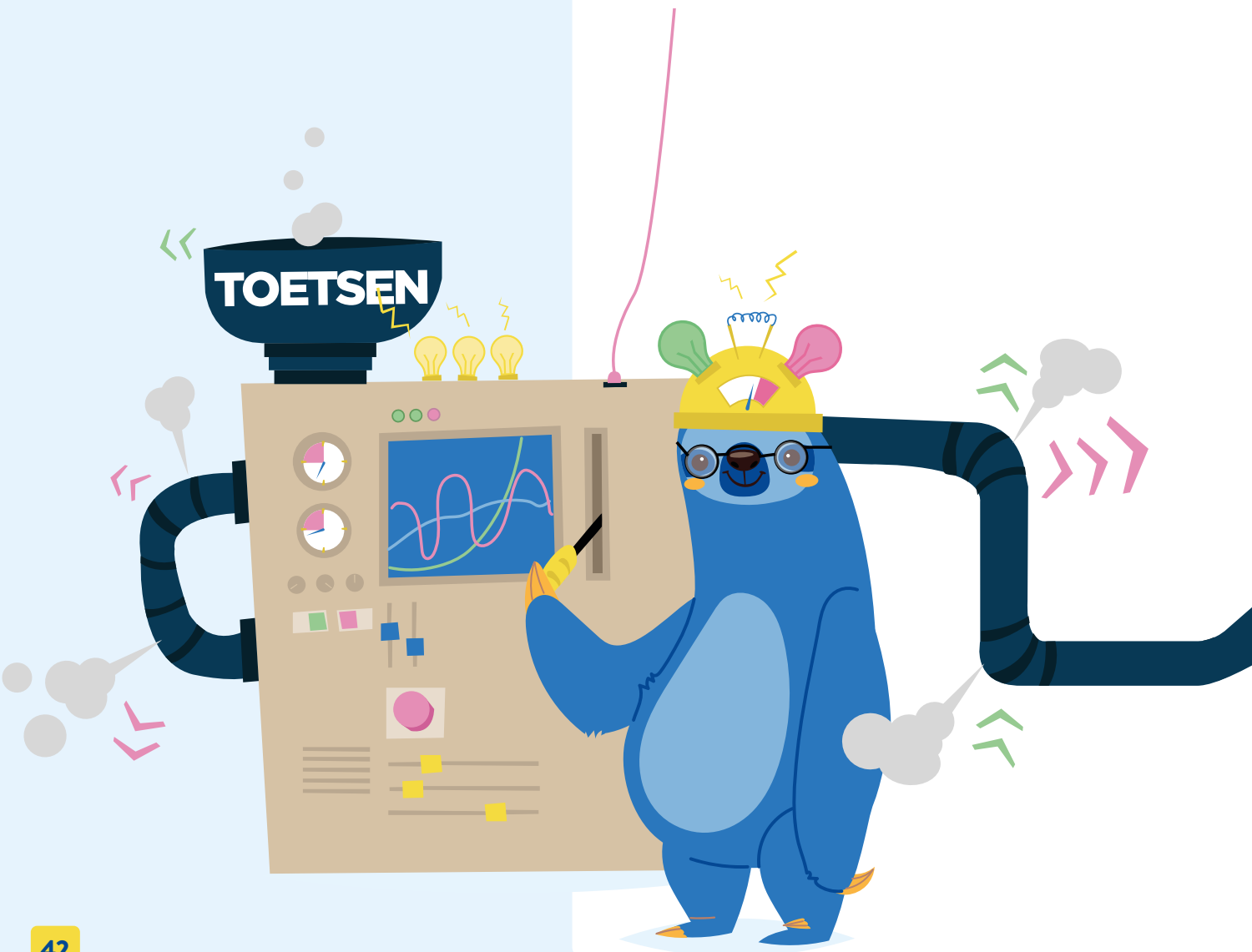
Dit jaar hebben we voor het eerst vragen gesteld over het onderwerp ‘toetsdruk’: druk die leerlingen ervaren door bijvoorbeeld toetsen, cijfers en huiswerk.

Hiervoor kijken we naar drie losse vragen (er is geen totaaloordeel):

- Maak je je wel eens zorgen over je schoolresultaten?
- Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?
- Ben je tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over je lessen en toetsen?

“Toetsen zijn belangrijk, maar jij bent méér dan een cijfer. Adem in, adem uit – en weet: fouten maken hoort erbij. Zie een toets als een tussenstop, niet als eindstation. En als je vindt dat het anders kan? Zeg het. Je hebt recht op rust én op een stem.”

8.2 Wat doet het LAKS?

Bijna een derde van de leerlingen maakt zich wel eens zorgen over de schoolresultaten. Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen op school via de lesstof alle handvatten krijgen om zich tijdens hun vervolgstudie of werk te kunnen redden. Maar we zien ook dat leerlingen steeds meer druk en stress voelen om te presteren, zodat zij later een goede baan kunnen krijgen. Toetsen zijn hierbij geen middel meer om de voortgang van leerlingen bij te houden, maar zijn een opzichzelfstaand doel geworden. Gemiddeld krijgen leerlingen 102 toetsen per schooljaar. De resultaten van de toetsen zijn vaak toegankelijk voor zowel ouders als leerlingen. Dit zorgt ervoor dat leerlingen geconfronteerd worden met een hoop prestatiedruk. Ouders kunnen, soms nog voordat leerlingen zelf de kans hebben gehad, meteen zien wat voor cijfer hun kind heeft gehaald.

De toetsdruk heeft invloed op de mentale gezondheid van leerlingen. De LAKS-monitor laat zien dat meer dan de helft van de leerlingen ontevreden is over de manier waarop de lesstof wordt getoetst. School moet geen ophoping van stressmomenten zijn, maar een plek waar leerlingen zichzelf kunnen ontplooien en kunnen ontdekken wat zij later willen doen.

In hoofdstuk twee ging het al kort over de toetscultuur; een focus op toetsen en cijfers die zich vertaalt in een proces van ‘zweten, weten en vergeten’. Het LAKS is groot voorstander van andere manieren van meten, zoals formatief evalueren, waarbij intrinsieke motivatie, feedback en het echt begrijpen van de lesstof centraal staat. Hiermee wordt de nadruk op toetsen sterk verminderd en krijgen leerlingen en docenten meer ademruimte om aandacht te schenken aan wat echt belangrijk is; de zelfontwikkeling van leerlingen.

Het LAKS is in samenwerking met de VO-raad gestart met Project Toetsdruk verminderen. Met het project laten we zien hoe de toetscultuur er precies uitziet. Ook geven het LAKS en de VO-raad samen trainingen op scholen zodat leerlingen leren om op school te praten over de toetscultuur. Met deze trainingen hopen we dat scholen samen met hun leerlingen kritisch gaan kijken naar hun toetsbeleid en erover nadenken of en hoe er in plaats van een toetscultuur een feedbackcultuur kan ontstaan.

8.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?

In hoofdstuk twee gaven we al een paar tips om als leerlingenraad zelf aan de slag te gaan met het toetsbeleid op school. Zo kunnen jullie onderzoeken hoe het toetsbeleid er bij jullie op school uit ziet. Werkt het huidige toetsbeleid, zijn jullie hier tevreden over of zijn er misschien dingen die jullie graag anders zien? Ga hierover in gesprek met medeleerlingen, docenten en de schoolleiding! Denk bijvoorbeeld ook na hoe jullie het liefst getoetst willen worden. Vinden jullie het fijn om vaste toetsmomenten te hebben en hoe zien die eruit? Ga met zoveel mogelijk leerlingen in gesprek over verschillende manieren van toetsen en probeer te bedenken wat je wél fijn vindt. Is dit de vorm van toetsing, of meer de feedback die je krijgt na het maken van een toets? Bespreek vervolgens met docenten welke manier van toetsen jullie fijn vinden.

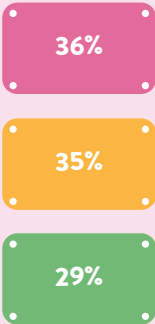
Wil je als leerlingenraad samen met het LAKS en de VO-raad nadenken over het toetsbeleid op school of wil je praktische tips en handvatten voor het voeren van een gesprek over het toetsbeleid? Vraag dan een toetsdruktraining aan en wij komen graag bij jullie langs. Heb je andere vragen over toetsdruk of wil je meer weten over het project toetsdruk verminderen, mail dan naar romy@laks.nl.

Scan de QR-code en ga direct naar de toetsdruk training

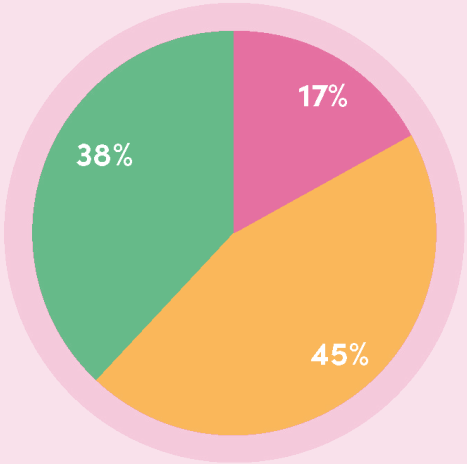

8.4 Opvallende resultaten

- % negatief
- % neutraal
- % positief

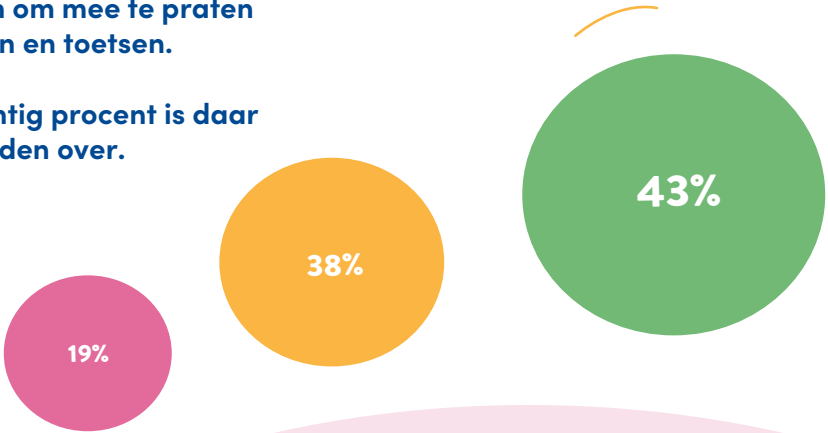
Figuur 8.1
Bijna dertig procent van de leerlingen maakt zich wel eens zorgen over de eigen schoolresultaten.

Figuur 8.2
Bijna veertig procent van de leerlingen is tevreden over de manier waarop school toetst wat er geleerd is.

Figuur 8.3
Ruim veertig procent van de leerlingen is tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over hun lessen en toetsen.
Een kleine twintig procent is daar juist niet tevreden over.

Algemeen oordeel

Dit laatste hoofdstuk gaat over de algemene tevredenheid van leerlingen over hun school. Welke rapportcijfers geven leerlingen aan hun school, en wat heeft invloed op die tevredenheid van scholieren? Ten slotte geven we aan wat goed geregeld is binnen de verschillende onderwijsrichtingen, en waar het beter kan.

9.1 Inleiding

Om de algemene tevredenheid van leerlingen te meten, is de volgende vraag gesteld:

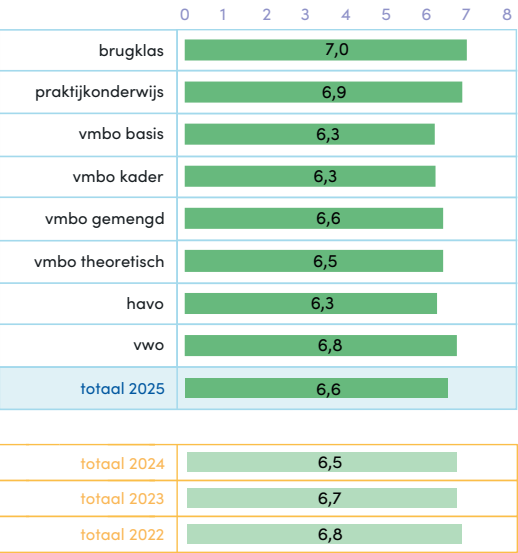
- Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

Eerst laten we het antwoord op deze vraag zien. Daarna kijken we welke van de eerder besproken vragen invloed hebben op het rapportcijfer. Met deze informatie kunnen we zien hoe scholen de tevredenheid van leerlingen kunnen verbeteren.

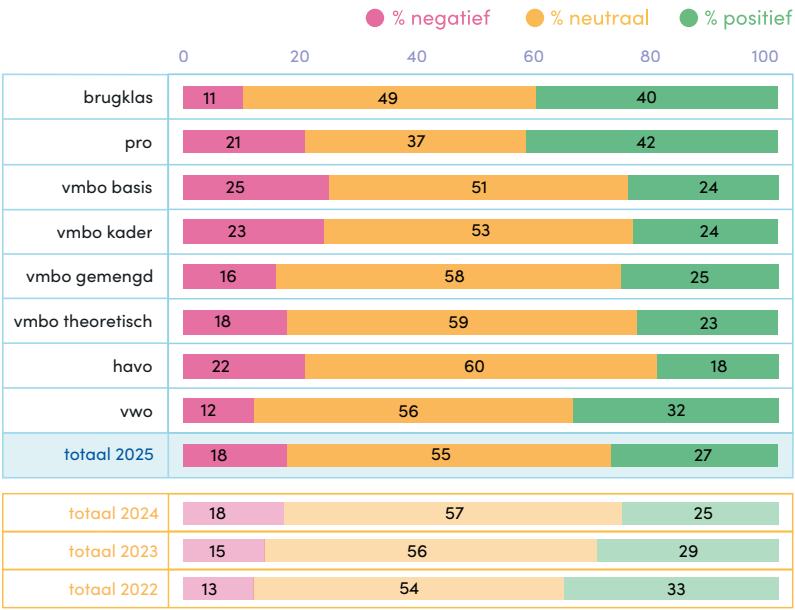
9.2 Rapportcijfer

In 2025 gaven alle leerlingen gemiddeld een 6,6 aan hun school. De afgelopen jaren is dit cijfer niet veel veranderd; het gaat om tienden van een cijfer. In figuur 9.1 zien we dat leerlingen in de brugklas, het praktijkonderwijs en het vwo gemiddeld de hoogste cijfers geven. Leerlingen in vmbo basis/kader en havo geven juist de laagste cijfers. Zoals ook bij de meeste thema's te zien was, gaven eerstejaars de hoogste rapportcijfers in vergelijking met leerlingen in hogere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 9.1: Wat voor rapportcijfer geef je je school?*(Gemiddelden)

Voor de volgende figuur hebben we de rapportcijfers verdeeld in drie categorieën: ontevreden (een 5,5 of lager), neutraal (tussen de 5,5 en 7,5) en tevreden (7,5 of hoger). Van alle leerlingen zit ruim een kwart in de hoogste groep (tevreden). We zien dat leerlingen in het praktijkonderwijs en de brugklas het vaakst een 7,5 of hoger geven, havisten juist het minst vaak; in andere onderwijsrichtingen vallen de meeste leerlingen in de middelste groep (neutraal). Ook hier vallen eerstejaars het vaakst in de meest positieve categorie (dit staat niet in de figuur).

Figuur 9.2: Wat voor rapportcijfer geef je je school?*(Gemiddelden)

9.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?

Om erachter te komen welke leerlingkenmerken en verschillende tevredenheidsoordelen de meeste invloed hebben op de algemene tevredenheid van leerlingen, hebben we een statistische analyse (een regressieanalyse) gedaan.

De volgende leerlingkenmerken blijken van invloed te zijn op het rapportcijfer dat leerlingen aan hun school geven. Deze noemen we in volgorde van belangrijkheid:

- Hoe hoger het leerjaar, hoe lager het rapportcijfer dat leerlingen geven;
- Leerlingen in de brugklas en het vwo geven vaker een hoger rapportcijfer dan havisten;
- Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte geven vaker een lager cijfer dan leerlingen zonder een ondersteuningsbehoefte.

Ook voor de verschillende tevredenheidsoordelen hebben we een regressieanalyse uitgevoerd om te kijken welke het meeste de hoogte van het rapportcijfer bepalen: als leerlingen positiever antwoorden op deze vragen, is het rapportcijfer dat zij gaven hoger (in volgorde van belangrijkheid):

- Heb je het naar je zin op school?
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Gaan leraren goed met je om?
- Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?
- Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Helpen je leraren je om je best te doen op school?
- Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?
- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Ben je tevreden over je mentor?

9.4 Investeren in plezier

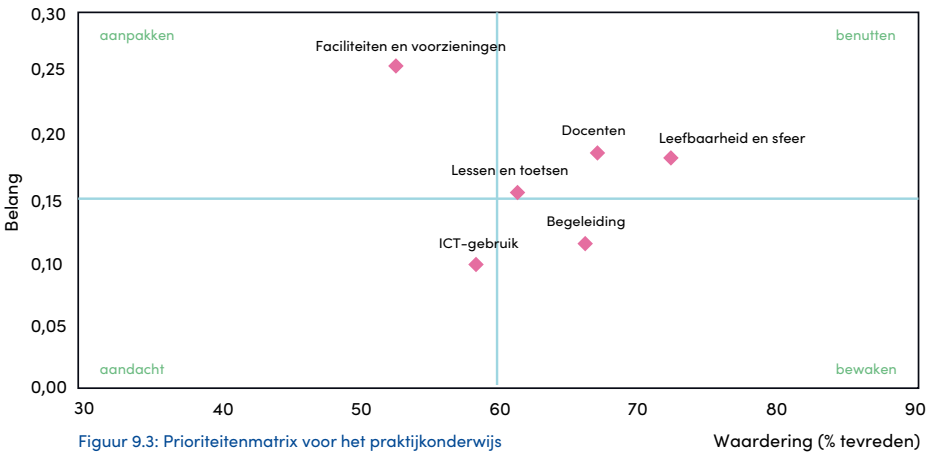
Zoals we in de vorige paragraaf zagen, is met plezier naar school gaan het meest bepalend voor de algemene tevredenheid van leerlingen met hun school. Daarom is het voor scholen belangrijk om te weten hoe zij ervoor kunnen zorgen dat leerlingen met zo veel mogelijk plezier naar school gaan. Een prioriteitenmatrix helpt hierbij. Er is een aantal statistische stappen nodig voor het maken van zo'n prioriteitenmatrix; hieronder gaan we vooral in op hoe ze afgelezen kunnen worden.

In de matrix staat op de ene as (de verticale y-as) het belang van de totaaloordelen voor het al dan niet met plezier naar school gaan. De andere as (de horizontale x-as) geeft de waardering op deze oordelen weer. De waardering is gebaseerd op het gemiddelde percentage positieve scholieren op de totaaloordelen. Deze twee aspecten worden tegen elkaar afgezet, waardoor er een indeling in vier vlakken ontstaat: aanpakken, aandacht, benutten en bewaken. Hoe hoger een punt in het vierkant staat, hoe groter het belang van die score is: hoog belang betekent dat de score een sterke invloed heeft op de tevredenheid met school. Hoe verder een punt naar rechts staat, hoe hoger de waardering van dat totaaloordeel is.

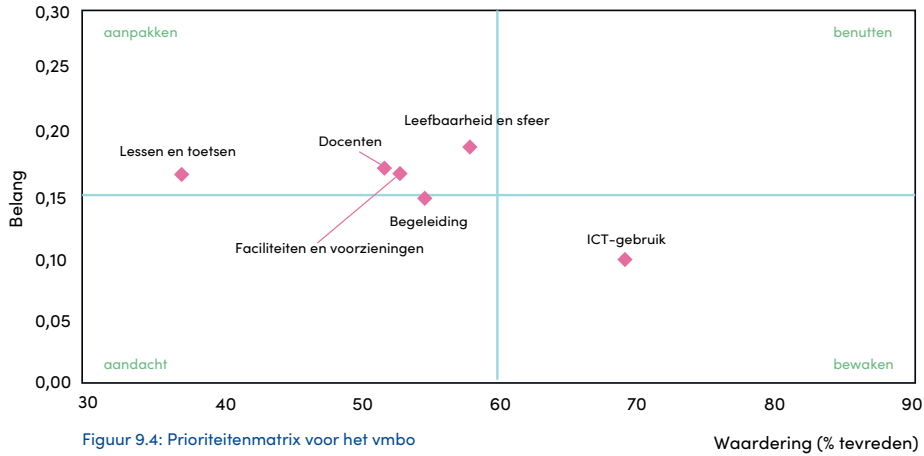
Voor elke onderwijsrichting (praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo) is een prioriteitenmatrix gemaakt. Linksonder in die matrices bevinden zich punten waar scholieren niet tevreden over zijn, maar die ook weinig

invloed hebben op de algehele tevredenheid (aandacht). Punten waarover leerlingen tevreden zijn, maar die geen grote invloed hebben op de algehele tevredenheid staan rechtsonder (bewaken). Onderdelen die belangrijk zijn voor de algehele tevredenheid én waarover scholieren ook tevreden waren, staan rechtsboven (benutten). En misschien wel het belangrijkste: linksboven staan de thema's die belangrijk zijn voor de algemene tevredenheid, maar waar leerlingen niet zo tevreden over zijn (aanpakken).

In figuur 9.3 wordt de prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs weergegeven. In het vlak 'aanpakken' staat het thema 'faciliteiten en voorzieningen': dit thema is belangrijk voor de algemene tevredenheid, maar leerlingen in het praktijkonderwijs zijn er niet erg tevreden over. Hier is binnen het praktijkonderwijs dus nog ruimte voor verbetering. Verder zien we dat het thema 'ICT-gebruik' misschien iets minder belangrijk is voor de algemene tevredenheid, maar dat leerlingen in het praktijkonderwijs er ook niet erg tevreden mee zijn (het vlak linksonder); hier mag dus wat meer aandacht voor zijn. De overige thema's bevinden zich aan de rechterkant van de matrix, hier gaat het dus redelijk goed mee binnen het praktijkonderwijs (al dreigt het onderwerp 'lessen en toetsen' wel wat af te zakken).

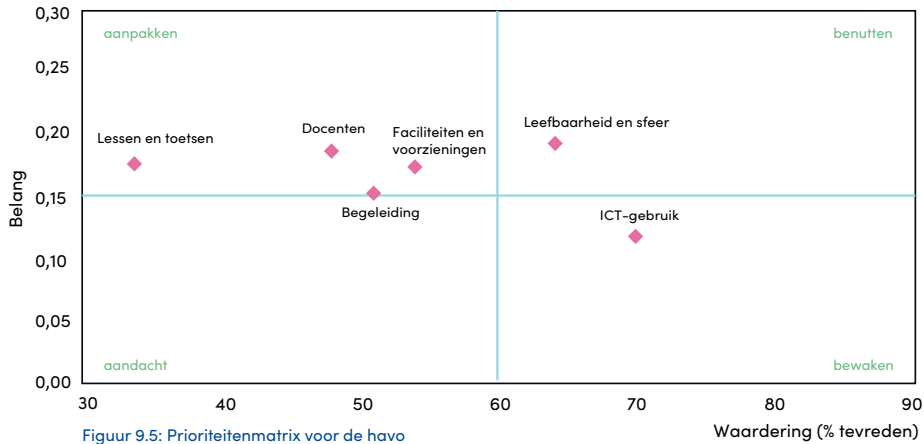

Figuur 9.3: Prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs

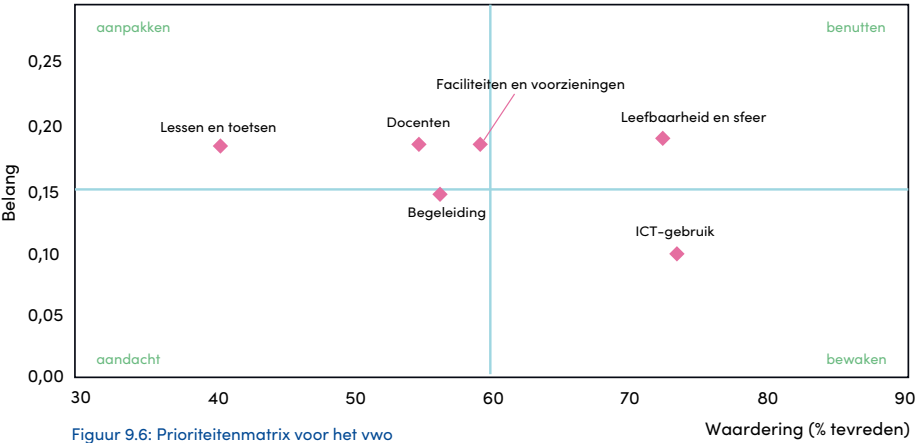
Figuur 9.4: Prioriteitenmatrix voor het vmbo

In figuur 9.4 staat de prioriteitenmatrix voor het vmbo. Hier staan vijf van de zes thema's in het kwadrant 'aanpakken'. Deze thema's zijn van belang voor de tevredenheid van leerlingen, maar hun waardering hiervoor is op dit moment laag. Binnen het vmbo liggen dus nog wat kansen voor verbetering.

Figuur 9.5: Prioriteitenmatrix voor de havo

Figuur 9.5 laat de prioriteitenmatrix voor havo-leerlingen zien. Scholen die voor deze groep de tevredenheid willen verbeteren, kunnen het beste werken aan de thema's 'lessen en toetsen', 'docenten', 'faciliteiten en voorzieningen' en 'begeleiding'. Een onderwerp dat belangrijk is voor havo-leerlingen en waar ze ook tevreden over zijn, is de leefbaarheid en sfeer.

Figuur 9.6: Prioriteitenmatrix voor het vwo

Tot slot laat figuur 9.6 de prioriteitenmatrix voor het vwo zien. De thema's waar scholen hier de meeste winst op kunnen behalen zijn 'lessen en toetsen', 'docenten' en 'faciliteiten en voorzieningen'. Het onderwerp 'leefbaarheid en sfeer' is voor vwo-leerlingen goed op orde.

De LAKS bestuursleden over de resultaten!

De uitkomsten van de LAKS-monitor maken duidelijk dat er nog veel stappen gezet moeten worden om het onderwijs écht leerlinggericht te maken. Het is echt niet goed om in de resultaten te zien dat bijna 60 procent van de leerlingen nooit wordt gevraagd wat ze van de lessen vindt en dat het bespreken van actualiteiten in de klas bij veel leerlingen helemaal niet voorkomt. Dat slechts een op de vijf leerlingen vindt dat vakken goed op elkaar zijn afgestemd, zegt veel over het ontbreken van samenhang in het onderwijs.

Het is wél positief dat de meeste leerlingen tevreden zijn over het gebruik van digitale middelen. Dat biedt kansen voor digitalisering in het onderwijs, waarbij we oog moeten houden voor de toegankelijkheid van deze leermiddelen. Maar als we echt willen dat onderwijs leerlingen voorbereidt op de wereld van nu én morgen, dan moeten we hen actief betrekken, serieus nemen en ruimte geven om mee te praten en mee te beslissen.

Meike

“

Deze LAKS-monitor laat zowel positieve als negatieve signalen zien. Positief is dat bijna 80 procent van de leerlingen zich veilig voelt op school en ruim driekwart het leuk vindt om met schoolgenoten om te gaan. Plezier en veiligheid zijn randvoorwaarden om goed te kunnen leren.

Toch zijn er nog steeds zorgelijke signalen. Zo geeft een groot deel van de leerlingen aan dat de lessen niet aansluiten op het nieuws en dat zij hun schoolvakken niet nuttig vinden. Ook ervaart de helft van de leerlingen stress voor school. Er bestaat zoiets als gezonde druk, maar zodra deze druk verandert in stress moet er een grens getrokken worden. Tot slot geeft slechts een op de vijf leerlingen aan dat vakken goed op elkaar zijn afgestemd. Er is dus weinig tot geen samenhang tussen de verschillende dingen die zij moeten leren. Dat is ook niet helemaal verwonderlijk, als je leest dat bijna 60 procent van de leerlingen nooit wordt gevraagd wat zij van de lessen vindt. Verbetering begint bij inspraak. Doe het samen met leerlingen, zij zijn immers de groep die het beleid in de praktijk zullen ervaren.

Puk

Het is jammer om te zien dat er ten opzichte van vorig jaar – toen 41 procent van de leerlingen aangaf te maken te hebben gehad met pesten – een lichte stijging is in het aantal leerlingen dat te maken heeft gehad met pesten. Het is namelijk van groot belang dat iedereen zich veilig kan voelen op diens school, omdat je niet goed aan leren toekomt als je je niet goed of veilig voelt op school.

Het is daarom extra jammer dat uit de resultaten ook blijkt dat meer dan een kwart van de leerlingen zich niet geholpen voelt bij persoonlijke problemen. Juist als jongere is het belangrijk dat je ergens terecht kunt met je problemen en dat je daar geholpen wordt. De school, waar jongeren veel van hun tijd doorbrengen, kan hierin een ondersteunende rol spelen. Het is belangrijk om de komende tijd verder te kijken naar welke rol het onderwijs kan spelen in bijvoorbeeld het verbeteren van de mentale gesteldheid van leerlingen.

Niels

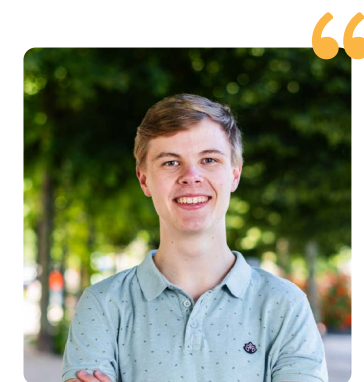
Het is heel balen om te lezen dat 60 procent van de leerlingen ontevreden is over de manier waarop de toetsen aansluiten bij de leerstof. Helaas verbaast het me niet helemaal. Leerlingen hebben over het algemeen maar weinig inspraak in het toetsbeleid – iets dat wij met ons Project Toetsdruk verminderen proberen te verbeteren. Leerlingen zijn degenen die het beleid uiteindelijk ervaren, dus is het heel belangrijk dat er op school wordt geluisterd naar hoe zij kijken naar toetsing en evaluatie. Onderwijs is een plek voor iedereen om zich te ontwikkelen en te bouwen aan een toekomst. Het wordt hoog tijd dat scholen, docenten, maar vooral leerlingen laten horen en zien wat er anders moet en kán.

Hille

“

De LAKS-monitor 2025 laat opnieuw zien hoe waardevol het is om naar leerlingen te luisteren. Als bestuurslid van het LAKS vind ik het goed om te zien dat zoveel scholieren hun ervaringen delen over hoe zij het onderwijs beleven. De uitkomsten geven een goed beeld van wat er leeft op scholen: wat goed gaat, wat beter kan en vooral ook wat leerlingen belangrijk vinden. Wat ik hoop, is dat de monitor niet alleen gelezen wordt, maar ook als startpunt dient voor gesprekken op school. De data zijn interessant, maar het echte werk begint bij de dialoog tussen leerlingen, docenten en schoolleiding. Deze editie van de monitor laat opnieuw zien waarom het belangrijk is dat leerlingen structureel en serieus worden betrokken bij hun eigen onderwijs. Niet alleen bij de uitvoering, maar ook bij het beleid. Want uiteindelijk weten zij als geen ander hoe het is om leerling te zijn.

Frederik

Deze LAKS-monitor is een echte wake up call voor het onderwijs: 69 procent van de leerlingen vindt hun schoolvakken niet nuttig en het nieuws wordt amper besproken in de les. Dat belangrijke stuk burgerschap mist nu dus: waarom leren we wat we leren en hoe staat dat in verhouding tot wat er gebeurt in de maatschappij?

Ook blijkt dat de helft van de leerlingen stress ervaart door school en maakt 36 procent zich zorgen over diens schoolresultaten. Druk is soms prima; stress is slecht.

Laat deze monitor iedereen goed wakker schudden en laten we aan de slag gaan met het verbeteren van de lessen en het verminderen van de toetsdruk.

Jesse

“

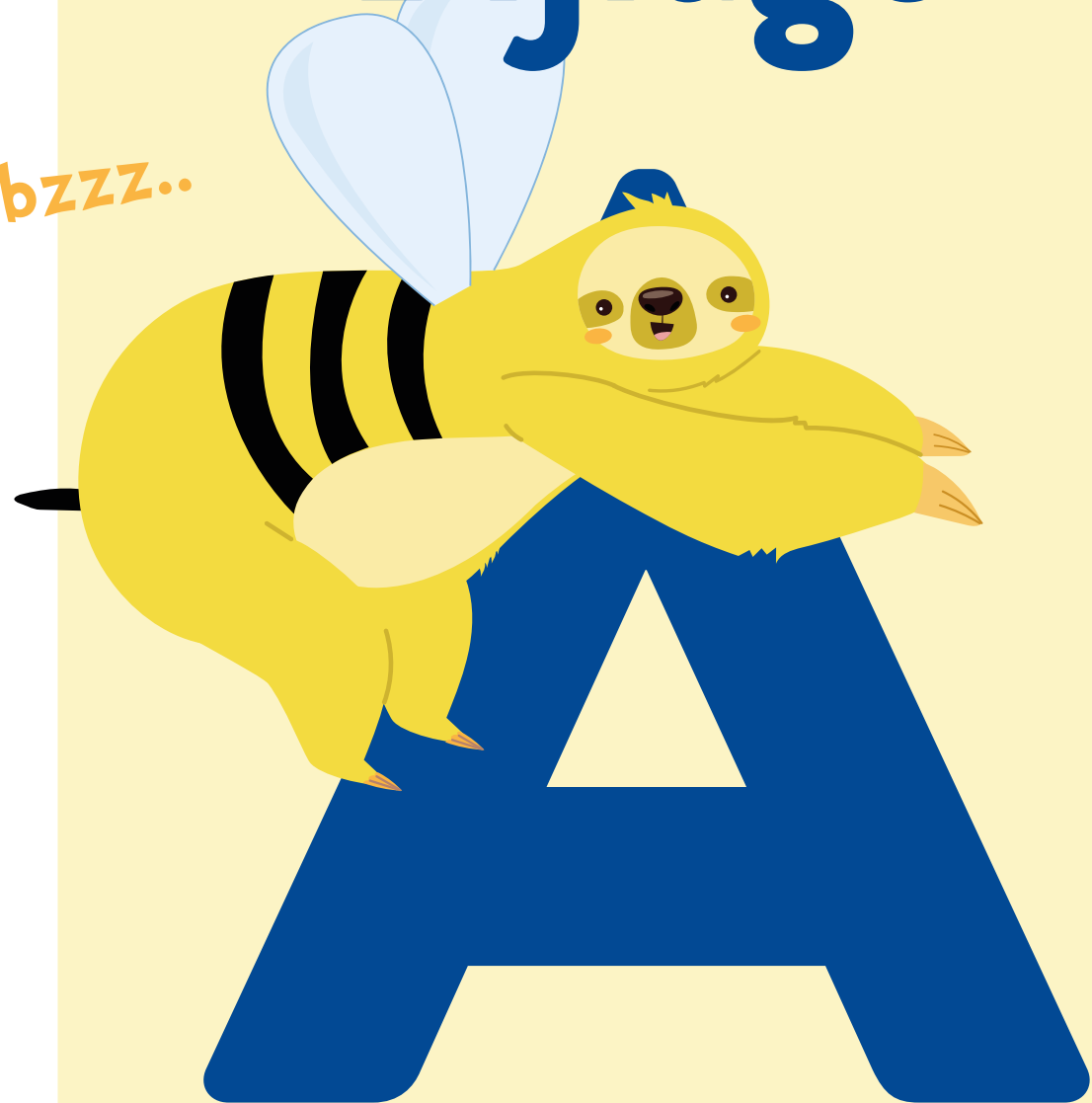
De LAKS-monitor biedt een mooie reflectie op het onderwijs in Nederland, waar goede en minder goede dingen gebeuren. Als voorbeeld: 53 procent van de leerlingen is positief over hun docenten en 36 procent is neutraal. Dit is nog geen geweldige score, maar het is een uitgangspunt dat hoop geeft. Helaas geeft maar 21 procent van de leerlingen aan positief te zijn over hoe vakken op elkaar zijn afgestemd. Hier valt dan juist nog veel te winnen, zodat leerlingen een nog vollediger curriculum kunnen volgen. Gelukkig is 76 procent van de leerlingen wel tevreden over praktijkgerichte lessen, wat laat zien dat we een goede weg zijn ingeslagen door dit aanbod te vergroten, zodat meer leerlingen praktijkgericht onderwijs kunnen volgen.

Fé

Bijlage

bzzzz...

Vragenlijst LAKS-monitor 2025

De leerlingenraad, het LAKS en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw onderwijs.

Door deze vragenlijst in te vullen geef je toestemming aan het LAKS om jouw antwoorden anoniem te verwerken en naar je school & leerlingenraad te sturen. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.

- Ik ben een:
 - Man
 - Vrouw
 - Genderdivers, zoals non-binair, genderqueer of non-conform
 - Dat wil ik niet zeggen
- In welk leerjaar zit je?
 - 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
- Welke onderwijssoort volg je?
 - Praktijkonderwijs
 - Brugjaar (combinatieklassen vmbo/havo en havo/vwo)
 - Vmbo brugjaar (leerjaar 1 of 2 van vmbo, maar leerweg nog niet gekozen)
 - Vmbo basis
 - Vmbo kader
 - Vmbo gemengd
 - Vmbo theoretisch
 - Havo
 - Vwo (atheneum)
 - Vwo (gymnasium)
 - Anders, namelijk (i: je hoeft hier geen antwoord in te vullen)
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo theoretisch leerjaar 3 of 4]
 - Techniek
 - Zorg en welzijn
 - Economie
 - Groen / Landbouw
 - Ik heb (nog) geen profiel gekozen
 - Anders
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
 - Ik doe twee profielen tegelijk
 - Ik heb nog geen profiel gekozen
 - Anders
- Welk eerste profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
- Welk tweede profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger]
 - Cultuur en Maatschappij
 - Economie en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid
 - Natuur en Techniek
 - Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij
 - Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid
 - Natuur en Techniek / Economie en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid / Economie en Maatschappij
 - Natuur en Techniek / Cultuur en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid / Cultuur en Maatschappij
 - Ik heb nog geen profiel gekozen
- Helpen leraren je om je best te doen op school?
 - Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
- Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
 - Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel

11. Ben je tevreden over wat je leert op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

12. Doe je verschillende dingen in een les?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

13. Werken computers, laptops of tablets goed op je school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

14. Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

15. Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen? (Bijvoorbeeld dingen uit het (jeugd)journaal, een nieuwswebsite of uit de krant)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

16. Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

17. Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les? (Bijvoorbeeld schoolreisje, sportdag of bezoek aan museum)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

18. Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

19. Kunnen je leraren goed uitleggen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

20. Ben je tevreden over je mentor?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

21. Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

22. Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

23. Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren? (Bijvoorbeeld nieuws over activiteiten, regels of lesuitval)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

24. Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen? (Bijvoorbeeld via een leerlingenraad kunnen leerlingen inspraak hebben)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

25. Ben je tevreden over de sfeer op je school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

26. Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

27. Heb je het naar je zin op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

28. Voel je je veilig op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

29. Zijn de regels op je school duidelijk?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

30. Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt? (Bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, problemen thuis, ruzies)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

31. Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

32. Ben je de afgelopen 3 maanden gepest op school? (Bijvoorbeeld klas, schoolplein, kantine, wc's, gang)

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

33. Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school? (Bijvoorbeeld via WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook)

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

34. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

35. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd? (Bijvoorbeeld gemeen doen om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet of door je geloof)

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

36. Helpt je school je bij het zoeken naar een stage? [Alleen voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

37. Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken? [Alleen voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

38. Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

39. Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden? (Bijvoorbeeld vinden van goede informatie, leren plannen, presenteren of hoe je goed met elkaar om kunt gaan)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

40. Gaan leraren goed met je om?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

41. Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

42. Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

43. Hebben leraren genoeg tijd voor je?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

44. Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

45. Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

46. Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd? (Bijvoorbeeld niet te veel grote opdrachten tegelijk)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

47. Heb je op school extra hulp nodig bij één of meer van de volgende beperkingen, ziektes of aandoeningen (dit noemen we een ondersteuningsbehoefte)? [NIET voor praktijkonderwijs]

- ADHD, ADD of concentratieproblemen
- Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD))
- Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS)
- Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis]
- Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis)
- Visuele of auditieve functionele beperking
- Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
- Een andere ondersteuningsbehoefte of ziekte

- Nee
- Ja
- Dit wil ik niet zeggen

48. Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? (Bijvoorbeeld bij het maken van toetsen) [NIET voor praktijkonderwijs EN; alleen bij ondersteuningsbehoefte]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Ik krijg geen extra hulp op school

49. Ervaar je wel eens stress door school? [NIET voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

50. Is er een leerlingenraad op jouw school?

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

51. Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt? (Bijvoorbeeld debatclub, schoolband of een extra taal)

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

52. Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren? (Bijvoorbeeld Open Leercentrum, bibliotheek, aula of stilleruimte)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

53. Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

54. Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen? [Alleen voor vmbo]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

55. Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

56. Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

- [rapportcijfer: 1 – 10]

57. Maak je je wel eens zorgen over je schoolresultaten?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

58. Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

59. Ben je tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over je lessen en toetsen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

57. Wil je nog iets tegen jouw school zeggen?

- [Open invulveld]

62. [Indien 61=Ja] Kon je de vragenlijst anoniem invullen? (Er was bijvoorbeeld niemand die meekeek naar je antwoorden)

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

Bijlage

Deelnemende scholen

Brin	Naam school
00IP00	KSH
00LJ00	Schaersvoorde
00LJ05	Schaersvoorde
00PJ00	Erasmus College Zoetermeer
01FY00	Augustinianum
01KL09	Maritieme Academie Harlingen
01LZ00	Scholengemeenschap Eerste Christelijk Lyceum
01MO00	Trevianum Scholengroep
01VJ06	PrO Arkelstein
02ME00	Tabor College
02ME01	Tabor College Werenfridus
02ME02	Tabor College
02TZ00	St. Michaël College
02VA01	Roelof van Echten College
03KN00	Pius X College
04DS00	Trevianum Scholengroep
04GU00	Elde College
04GU03	Elde College
04GU06	Elde College
04IK00	Accent Centrum
05AV00	Twents Carmel College
05AV01	Twents Carmel College
05AV02	Twents Carmel College
05AV03	Twents Carmel College
05AV04	Twents Carmel College
05NV00	Aeres Praktijkonderwijs
07BQ00	Trevianum Scholengroep
07FO00	Praktijkschool Westfriesland
08LP00	Isendoorn College
08LP02	Isendoorn College
09VG00	Reeshof College / Sovot
11AI00	Gooise Praktijkschool
12IR00	De Nieuwe Veste
12IR05	De Nieuwe Veste
13EE00	Stichting Regionale Scholengemeenschap Enkhuizen
16AW00	OSG Echnaton
16IH00	Regionale Scholengemeenschap
16PA00	Christelijk Gymnasium Utrecht
16PN00	Maimonides
16YC00	Scheldemond College
17BZ02	OOZ
18BR00	PrO Assen
18UZ00	Ubbo Emmius Praktijkonderwijs
19IW00	RSG Wolfsbos
19IW04	RSG Wolfsbos
19QA00	Het KWC
19QA04	Het KWC
19UR00	PrO Winschoten
20BQ00	Mill Hill College
20BV00	Praedinius Gymnasium
20CL00	Leonardo College
20CP00	NEHALENNIA Stedelijke Scholengemeenschap

Brin	Naam school
20CP04	NEHALENNIA Stedelijke Scholengemeenschap
20DF00	Da Vinci College
20DF01	Da Vinci College
20DH06	Kompaan College
20DH12	Kompaan College
20EI01	Vallei College
20EI02	Vallei College
20EI03	Vathorst College
20GD00	Campus 013
20KA00	Groenewald
20LA00	Esdal College
20LA02	Esdal College
20LA03	Esdal College
20LA05	Esdal College
20LA06	Esdal College
21GU00	Edith Stein College
21GU12	John Dewey College
21KM00	Praktijkcollege Zoetermeer
21WE00	Kaj Munk College
23JA01	VMBO Grafisch Lyceum Rotterdam
24RW00	Oostvaarders College
25EF01	Vonk
25EF02	Vonk
25EF03	Vonk
25EF04	Vonk
25EF05	Vonk
25EF06	Vonk
25EF08	Vonk
25EF09	Vonk
25PW57	AOC Terra
26KR00	Maxx Onderwijs
26LU00	De Brug
26MJ00	Laurentius Praktijkschool
27MD01	Dalí College
27VG00	Porta Mosana College
27VG01	Sint Maartenscollege, locatie VMBO Maastricht
29VW00	HPC Charlois
29VX00	HPC Zuidwijk
29VY00	RSG Tromp Meesters Praktijkschool
30BC00	SintLucas
30JM00	Stichting VO Eemsdelta George Martens

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2025

Aantekeningen

Of Aart-tekeningen

Aart

Colofon

De LAKS-monitor 2025 is het tevredenheidsonderzoek van het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) onder scholieren in het voortgezet onderwijs. Dit rapport met de landelijke resultaten van de LAKS-monitor 2025 is uitgegeven in juni 2025.

Algemene projectcoördinatie:

LAKS, Utrecht

Johanneke Rog

Hille Hoefakker

Elsbeth de Vries

LAKS team

Onderzoek:

ResearchNed, Nijmegen

Danny Brukx

Tessa Termorshuizen

Eline Luyten

Josien Lodewick

Vormgeving:

De Staat van Creatie, Goutum

Tarek Laarif

Jetze Paulusma

Lieke Hager

Druk:

PostFly, Amsterdam

De LAKS-monitor 2025 kon worden uitgevoerd dankzij een financiële bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

© 2025 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het Landelijk Actie Komitee Scholieren. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagement systemen en NEN-ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek. Momenteel wordt er gewerkt aan verlenging van de certificering NEN-ISO 27001:2023 voor

